

MILYEN LEGYEN A KOALÍCIÓ

Találkozás a héber sajtóban

A Sárét-kormány formálisan is benyújtotta lemondását. A harmadik Kneszet hétfő délután ünnepélyesen megnyitotta az új honatyák letették az esküt. A július 26-iki választások eredménye, amely eddig csak vezércikkiről témája volt, (a pártok között legfeljebb csak magánjellegű „tapogatózások” folytak) alkotmányos formában is kezdő megnyitást hozni. Hozzáfogtak a „népítélet” végrehajtásához.

A hétfő reggeli héber sajtó a Kneszet megnyitása alkalmából a koalíció tárgyalásokról, illetve a kormányalakítással kapcsolatban felmerült problémáknak szentelt vezércikkeket. Ezek a cikkek — minthogy pártlapokban és vezető helyen jelentek meg — kétségkívül az illető pártok nézeteit tükrözik vissza. Az cikkek gondos elővissza után az objektív szemléletnek az az érzése, hogy ha a pártvezetők a tárgyalások során ugyanazt a merev, minden kompromisszumot kizáró magatartást fogják tanúsítani, amely a hétfői vezércikkben jut kifejezésre, úgy nagyon hosszú, fáradságos és idegesítő koalíciós tárgyalásokra van kilátás és a jelenlegi átmeneti kormány még hetekig fogja vezetni az ország ügyeit.

A kérdések a következők: kiskoalíció, vagy nagykoalíció, helyesebben szűk koalíció (éppen csak 61 pár kéz), vagy széles koalíció, amelyben az örök ellenzéki kérdésre ítélt frakciók kivételével az összes konstruktív erők részt vesznek. A szűk koalíciónak is van több formája: közép-szűk, jobboldali-szűk, vagy baloldali-szűk, más szavakkal: ki legyen a Mápáj koalíciós partnere? A baloldali munkáspártok, vagy a vallások; a munkáspártok, vagy a jobboldal? Kétségtelen, hogy a legtermészetesebb és a legesélyesebb koalíciós partner a progresszív párt. Viszont ennek a pártnak mindössze 5 mandátuma van, pontosan annyi, amennyit a Mápáj sajtó listáján elvesztett. Ho-

gyan látja a progresszív párt a jelenlegi politikai konstellációt?

A ZMANIM szerint a koalíciós tárgyalások során Ben Gurionnak két tényezőt kell figyelembe vennie, az egyik a lehető legszélesebb alapon nyugvó koalíció szükségessége, a másik a választások tanulsága, annak a gondolatmenetnek és hangulatnak a szempontjából, amely ezekben a választásokban kifejezésre jutott.

A lap hivatkozik arra hogy Ben Gurion maga nyíltan hangoztatta a széles koalíció szükségességét, illetve, hogy széles alapon akarja megalkotni az új kormányt. „Ennek a bejelentésnek az őszinte volta azonban — írja a lap — még nem állta ki a próbát. Már a tárgyalások elején kijelentette, hogy a Kneszet második számú frakciójával, a Chéruttal nem akar tárgyalni. Ben Gurion elfelejté, hogy pártjának a 40 mandátuma csak ahhoz elég, hogy megakadályozza egy olyan kormány megalakítását, amelyben a Mápáj nincs benne, de kevés ahhoz, hogy olyan kormányt hozzon létre, amelyben a Mápáj ne kényszerüljön különböző kompromisszumokra és engedményekre.”

A lap ezután megmondja, milyen engedményekre céloz. „A választások napján — írja — a lakosság tele bizonyos gazdasági és társadalmi berendezések felszámolása mellett szavazott. Az összes nemszocialista pártok egyetértettek abban hogy bizonyos alapvető szolgáltatásokat ki kell venni politikai jellegű szervezetek kezéből és azokat az államra kell átruházni. Ezek a követelések a következők: az egészségügyi szolgáltatás és egy későbbi időpontban a közlekedés.”

Mig a jobboldali szomszéd, a progresszív párt, a széles koalíciót ajánlja a Mápájnak, addig legközelebbi bal-

oldali szomszédja, az Achdud Háavodá, szűk körű munkáskoalíciót ajánl. „Az a leg-hőbb vágyunk — írja a para-hivatalosa, a LAMERCHAV — hogy a munkáspártok fogjanak össze és a dolgozó kormányt állítsák az ország élére. Ez a kormány, amelyben a három munkáspárt, — a Mápáj, az Achdud Háavodá és a Mápám — venne részt, hűséges kifejezője volna az izraeli munkásság akaratainak. Ez lesz az országépítés, a honvédelem és a függetlenség kormánya.”

A Lamerchav vezércikke általánosságokban beszél. De ugyancsak a hétfői számban a lap hosszú cikket közöl Meir Ben-Gur tollából, aki világosan megmagyarázza, miért áll Izrael parlamentje ilyen súlyos, sorsdöntő dilemma előtt, illetve miért nem szabad a Mápáj-nek koalícióra lépnie a vallások pártokkal.

A cikkirő az erőviszonyok analízisa után arra a következtetésre jut, hogy vagyis: a Mápáj vagyis az akkor „népkormány” hoz létre, amely új szellemet fog ébreszteni ebben az országban”, vagy „összefog a sötét reakcióval (értsd: a vallások pártokkal) és visszarántja az országot a középkorba.”

„Ha a Mápáj már most, az alkudozások elején — írja Ben-Gur — nem jelenti ki, hogy kizárólag a munkáspártokkal akar kormányt alakítani, kiszolgáltatja az országot a vallások pártoknak. Ez a gesztus azt mondja nekik: követeljenek amit akartok, mindent meg fogtok kapni.”

Ben-Gur szerint a vallások pártok annyira vérszemet kaptak, hogy öt miniszteri tárcát követelnek, a belügyi és nevelésügyi tárcát. „Könyvű elképzelni, mi lesz itt a helyzet, ha a vallások ülnék a belügyi-minisztériumban és a nevelésügyi minisztériumban. A vallások képviselői nem fognak megelégedni azzal, hogy győzelmet aratnak a sertes fölött, de győzelmet akarnak majd aratni a mi lelkeink és gyermekeink lelke fölött.”

Ben-Gur ezután vázolja az ország nevelésügyét egyéves vallások kormányzat után. „Az első időben arra fogják tanítani lányomat, hogy hosszúújj ruhát kell viselnie, és magasszárú fekete pentharisnyát. Később arra fogják oktatni, hogyan kell vigyázni arra, hogy én őrizzem meg a szombatot. Az első időben a péntekesti gyülekezéseket fogják tiltani, később le fogják állítani teljesen a közúti forgalmat szombaton. Ugy fogunk ülni a házukban, mint a börtönben. És miért ne fűrdőnének férfiak és nők külön? És miért ne tiltsák meg a nyilvános szombatot? A lista igen hosszú és igen szomorú lehet.”

Ben-Gur úgy véli, ha a Mápáj a vallásokkal való koalíciót útját fogja választani, a választók haragját fogják magukra zúdítani. „Ez a lázadás aránytalanul nagyobb és súlyosabb lesz, mint amilyen a legutóbbi választásokon volt, mert leg-utóbb a szavazó csak a klácionistákkal való koalíció ellen tiltakozott, de a vallásokkal való koalíció az izraeli polgár mindennapi életét fogja elkeseríteni.”

A cikkirő ezután felsorolja a munkáskoalíció előnyeit. „Még elképzelni is nehéz nagyobb ellentétet, mint amely a két féltézést lehetségesség között fennáll. Erre a sorsdöntő kérdésre a Mápájnak kell megadnia a választást” — fejezi be cikkét Ben-Gur.

A CHERUT vezércikkében kizárja a koalíció lehetőségét. A lap július 26-át forradalmi dátumnak tekinti, mert ezen a napon lett a Chérut az ország második legnagyobb pártja. „Barátok és ellenfelek egyaránt rengeteget írtak erről a forradalomról, de senki sem merítette azt ki teljes mélységében. Ennek a forradalomnak mély gyökerei vannak a nép lelkében. Dús gyümölcsöt a közeljövőben fogjuk látni.”

A lap rámutat arra a nagy szerepre, amely a Chérutra a Kneszetben vár, ahol Izrael egyetlen nemzeti ellenzéki — a szerepét fogja betölteni. „A Chérut az egész nép és az állam érdekeit fogja szem előtt tartani. A Chérut nem fog törődni a gáncoskodásokkal, hanem büszkén fog haladni előre a Jabotinsky által megjelölt cionizmus útján, amíg el fog érkezni a végső győzelemhez.”

A kommunista KOL HAAM vezércikkében úgy véli, hogy Ben Gurionnak akkor sem lesz szilárd kormánya, ha történetesen sikerülne a széles koalíció hálózába beleszalnia a különböző pártokat, köztük az Achdud Háavodá és a Mápám képviselőit is. „A kormányzat csak abban az esetben lesz szilárd — írja a lap — ha a béke és a nemzeti önállóság politikáját fogja követni. Ez a politika a következőket követeli meg: azonnal megszakítani minden tárgyalást Amerikával a katonai szövetség megkötésére vonatkozólag; törekedni a közvetlen békétárgyalásokra az arab országokkal, imperialista követelők nélkül; aktív ellenállni a germán militarizmus újja-élesztésének; megszakítani a függőséget a külföldi tőkével; kifejleszteni a szabad külkereskedelmet; felemelni a néptömegek életszinvo-lát; megszűntetni a katonai kormányzatot a biztositani az arab lakosság jogegyenlőségét. Izraelnek ilyen kormányra van szüksége, viszont ezt a kormányt Ben Gurion nem tudja megalakítani, hanem csak az izraeli kommunista párt — fejezi be cikkét a Kol Háam.

A vallások pártok három napilapja, a HAMODIA, SAARIM és a HACOFE szintén a harmadik Kneszet megnyitásának szentelik vezércikküket. Az Agudá lapja, a Hámodia azért imádkozik, hogy a harmadik Kneszet ne essék hibába, bűnbe, „hogy ne mondja a tisztátalanra, hogy tiszta és ne mondja a tisztára, hogy tisztátalan, hogy ne mondja a megengedettre, hogy tilos, és ne mondja a tilosra, hogy meg engedve.”

A lap emlékeztet arra az elkéseredett harcra, amelyet a vallások pártok folytattak a második Kneszet idején, amikor a Kneszet magára vállalta azt a történelmi felelősséget, hogy a tóra és a szent parancsolatok szellemével szöges ellentétben törvényeket szavazzon meg.”

A Sárét szerint a harmadik Kneszetnek számolnia kell azzal a ténnyel, hogy a vallások pártok meg erősödve kerültek ki a választási küzdelemből és ezért honorálni kell a vallások pártok követeléseit.

A Mizráchi hivatalos lapja, a Hacofo a választások eredményéből azt a tanulságot szűri le, hogy széles koalícióra van szükség és ebben az esetben az új kormány négy teljes évig fogja vezetni az ország ügyeit. „A harmadik Kneszetben kevesebb a nagy frakció, ezért van szükség sokrétű koalícióra, amely közös alapelveken jön létre. A vallások szilárd ma is hozzá akar járulni ehhez a munkához. Az ország sürgős szükségletei nem engedik meg a hosszúra nyúló tárgyalásokat” — fejezi be cikkét a Hacofo.

Közvetteszik a genfi konferencia jegyzőkönyveit?

London, (AFP). — Az amerikai kormány közölte, hogy nem teszi ki a genfi esüskonferencia jegyzőkönyveit. A washingtoni külügyminisztérium megkérdésére az angol kormányt, hajlandó-e hozzájárulni a nagyhatalmi vezetők megbeszéléseiről felvetett jegyzőkönyvek közléséhez. Az angol külügyminisztérium nem hajlandó megadni hozzájárulását. Anglia ahhoz a régi elvhez tartja magát, hogy az ilyen konferenciák részleteit nem szabad nyilvánosságra hozni, amíg a résztvevők életben vannak. Angol vélemény szerint a jegyzőkönyvek közlése káros kihatással lenne az októberre tervezett négyhatalmi külügyminiszteri konferenciára. A esüskonferencia rendezésénél kedvező légkört teremtett a megbeszélések fenntartása. A jegyzőkönyvek közzététele azonban arra kótelezné a nemzetközi konferenciák részvevőit, hogy minden szavukat gondosan megfontolják, ami teljesen megváltoztatná a légkört.

Nem emelik a drágasági pótlékok

Tel Aviv, (Az Uj Kelet tudósítójától). Az állami statisztikai hivatal tegnapi jelentése szerint a drágasági index az elmúlt hónapban egy ponttal emelkedett és jelenleg 233 ponton áll.

Az egypontos emelkedés, a paradicsom, az uborka, sárgarépa, cékla és banán drágulása folytán következett be. Más zöldségfajtáknál a statisztikai hivatal olcsóbbodást állapított meg. Ezek szerint a burgonya, szőlő, görög- és sárgadinnye, valamint a baromfi húz olcsóbb volt júliusban, mint júniusban. Az augusztusban életbe léptetett intézkedések révén mint egyes zöldség- és gyümölcsfajták szubvencionálása, valószínűnek tartják, hogy ebben a hónapban az index nem emelkedik, sőt valamivel alább fog szállni.

Ennek révén szeptember 15-én, nem emelik fel az alkalmazottak drágasági pótlékát. Mint ismeretes, az alkalmazottak az utóbbi 9 hónapban a drágasági pótlékokat 229 indexpont alapján kapták. Júniusban az index két ponttal emelkedett és az ezt megelőző negyedévről is maradt két pontos emelkedés, ami a július 1 ponttal együtt 5 pont. Amennyiben augusztusban az index 3 ponttal esik, a fennálló intézkedések értelmében a drágasági pótlék a régi marad. A drágasági pótlékok ugyan is csak abban az esetben emelik fel, ha az indexben a negyedév lejártakor leg-alább 3 pont differencia mutatkozik.

Észak-Korea egyesülési tárgyalást javasol Del-Koreának

Syngman Rhee „nem ül le tárgyalni a kommunisztakkal”

Szoul (UP). Syngman Rhee 50 ezer főnyi tömeg előtt tartott beszédében felhívta Délkorea lakosságát, hogy tartózkodjék „törvénytelen cselekedetek”ől, a fegyverszüneti bizottság kommunista tagjaival szemben.

A dél-koreai köztársaság 80 éves dinamikusan elnöke a japán megszállás alóli felszabadulás tizedik évfordulóján rendezett ünnepi gyűlésen tartotta beszédét, amely idézett figyelemfelhívástól eltekintve, igen harcias hang-lyozhatja meg, hogy küz-
zük az idegen kímeket” — mondotta Syngman Rhee, a fegyverszüneti bizottság cseh és lengyel tagjait apostrofálva.

Az ünnepségek napján Korea városában tovább folyt a tüntetések a fegyverszüneti bizottság ellen. Az amerikai hadsereg pu-szani bázisa előtt ismét hatalmas tömeg vonult fel, köztük a prostitúáltak szakszervezetének 100 tagu csoportja. A tömeg azonban ezután nem mutatott fenye-gető magatartást és így nem ismétlődtek meg az előző hetek összeütközései, amelyekben már 60 amerikai katona sebesült meg.

Kellemetlen időpontban Washingtonból jelentik, hogy az amerikai kormány rendkívül kellemetlenül érintették a dél-koreai tüntetések. A kínával folyó tárgyalásokra való tekintettel Amerika igyekszik fenn-tartani a távolkeleti status quo-t, hogy megállapíthassa, mennyiben hajlandó Kína a kérdések békés megoldá-sára. Ebből a szempontból rendkívül kedvezőtlen idő-pontban jött Syngman Rhee követelése, hogy adják át Dél-Koreának azt a kis ter-
rületet, amelyet a 38-ik szé-
lességi fok mentén a fegy-
verszüneti bizottság fenntar-tása alá helyeztek. Az amerikai kormány attól tart, hogy újabb bonyodal-mak a koreai harcok ki-
újulásához vezetnének és ezt minden áron el akarja kerülni. Ezt az álláspontot úgy Anglia, mint a koreai háború többi szövetségesei teljes mértékben támogat-

Százezer amerikai zsidó tud héberül

A héber szövetség tevékenysége az Egyesült Államokban

Az amerikai héber szövetség vezetői tegnap Tel-Avivban sajtófogadáson szö-moltak be a héber nyelv terjesztéséről az Egyesült Államok iskoláiban. Dr. Smuel Mirszki, a szervezet elnöke elmondta, hogy a héber nyelv iránti érdeklődés állandóan nő Amerikában és az elhült tíz év alatt a héber iskolák növendékeinek száma megháromszorozódott. Egyedül New-York-ban 32 ezer diák tanul héberül. A szervezet most további lépésekre készül a héber nyelv terjesztésére és többek között héber akadé-

Nyugalankodik az Étna

Catania (UP). — Az Étna kitérései, amelyek kisebb-nagyobb szünetekkel 45 napja folynak, tegnap ismét kiújultak. A nagy szicíliai tűzhányó kráteréből tized-kövek reptek 20-30 méter magasságra és a tűzhányó lejtőjén ismét elindult a lávafolyam. Percenként három-négyezer erős robbanások hallatszottak és a környékbeli falvak lakosaival aggodva hallgatták a föld mélyéből hallatszós vé-szes morajt. A szakértők esztal nagyobb szabású ki-törésre számítanak és kö-zölték, hogy a tűzhányó környékén fekvő falvakat veszély fenyegeti.

2 Uj Kelet 1955 VIII 16

Apróhirdetések

HASKO MERNON OLANOZ
otthon, karácsonyi szünet, polokát,
Tel-Aviv, Hasmonei Keres u. 16,
Jenuda HEMET-Shekinin székénél,
Telefon 66166 11.30-ig: 24367.

ZONGORAT (Bismarck, Bismarck-
dorfer) Jutányosan, részletek a
Gottschalknál, Haifa, Nur-
dan u. 5. Telefon: 67122.

Külsőre az UNNEFERNEK különböző
reklámok, csokoládé, tort, és
regel, ereszcsat, gyapjofonalat,
stb. Ruhacsak Oroszországba, a
vám út felvétel, „TRANSORIENT”
TEL AVIV: Hár Szinaj utca 2.
(Nachtigal Ház) Tel. 64979.
HAIFA: Házánál u. 35. Telefon:
66713. JERUSALEM: Fehér
Elszer, Jaffa-út, Avnál mellett.
NATANJA: „Hahajó”.

ELSORENDU SZAKACSOKOT ke-
reznék, szigorúan szerény kon-
nyúság. Jó referenciák szükségesek.
Hotel Jerusalem, Tel Aviv,
Hív Kuk utca 2.

PERFEKT
szakács(nő)t
KERES
RISON-PINCE
TEL AVIV, Allenby 11,
Munkaidő s. u. 8-10 este 11-12
Bemutatók s. a. 10-12, este
8-7.

Amikor a libanoni vezérkari főnök haragszik...

Mi újság az arab világban

Írta: Feltman Jozsef

Franciaországban megtörténhet, hogy a kormány belebukik a szociálgazdák elégedettségébe, Izraelben már volt kormányválság, csak Faud Sihak tábornok, vezérkari főnök mondott le, mert összekocant néhány parlamenti képviselővel, akik tehetlenséggel vádolják a hadsereget... a hasis-bokrok kiirtása terén.

A tábornok, miután benyújtotta lemondását, fejelemet katonához méltóan, tartózkodott nyilatkozattételtől, azonban a lemondás okát illetően maga Madzsid Arsala hadügyminiszter árult el egyet a más. A vezérkari főnök, aki igen tekintélyes druz család sarja, először „fizetésnélküli szabadságot” kért, csak miután a kormány ezt a kérést elutasította, nyújtotta be lemondását. A közelkeleti rádió hírmagyarázója szerint, Sihak tábornok „ellenkezett az, hogy a hadsereg beavatkozzék a politikába” és két évvel ezelőtt, amikor Bisara El Churi államelnök lemondott, a tábornok kitartott elvei mellett és nem volt hajlandó vállalni az elnököltét.

A hasis

A közelkeleti rádió ugyan nem számolt be róla, de más autentikus források tudni vélik Sihak tábornok lemondásának igazi okát. Libanonban, a hegyes vidékek völgyeiben, a gazdag libanoni családok legfontosabb bevételi forrása a hasis nevű kábítószert termesztése. Hozzávetőleges becslések szerint, a termelők és csempészek évi bevételé meghaladja a 20 millió libanoni lírát, ami 12 és félmillió izraeli fontnak felel meg. A kábítószert csempésztőit igen változatosak. Tengeren

levegőben és szárazföldön vezetnek a szálak, főleg Egyiptom felé, ahol igen nagy mennyiségben fogyasztják ezt a veszélyes árut. A csempésztésben a hivatásosok kívül felhasználják a diplomaták aktatáskaikat is, sőt volt rá példa, hogy egy libanoni minisztert is rajtakaptak azon, hogy szorgalmasan csempészi a drága kábítószert. A libanoni parlament évről-évre (szinte tradícióvá vált) június hónapban ünnepélyesen elhatározza a hasis-ültetvények kipusztítását és erre a célra külön büdzsét is megszavaz. Az idén, példának okáért, 100 ezer libanoni fontot szavaztak meg a hasis elleni irtóhadjáratra.

Azok a parlamenti tisztviselők, akiknek a birtokain a hasist termelik, a legnagyobb lelkesedéssel szavazták meg a kiirtásról szóló törvényt, mert tudják, hogy a liszt és tisztviselők, akiknek a törvényt végre kell hajtaniuk, rokonai, cinkosai, vagy éppenséggel üzlettársai. A hasisnak egy részét valóban kiirtják, hogy ezzel „megadják a törvénynek, ami a törvény”. A vizsoly azonban főleg amiatt tör ki, hogy bizonyos vidék hasis-ültetvényesei kivétel nélkül panaszokhoz, amely szerint az ő vidékükön alaposan irtottak, mint más vidéken. A hasis elleni irtóhadjárattal főleg a hadsereget bízzák meg és az idén néhány parlamenti képviselő elégedettségének különösen hangos kifejezést adott és a hadsereget nyilvánosan „tehetlenséggel” vádoolta meg.

Megalakul a palesztinai menekültek keretszervezete

A jeruzsálemi óvárosból származó hírek szerint Asiz Sihadé palesztinai menekült, aki már többször tevékenykedett a menekültek ügyében és nevében, most az összes palesztinai menekültek keretszervezetét alakítja meg, amelynek kizárólagos célja, „a menekültek anyagi jogainak biztosítása” lenne. Sihadé egyébként egyike volt azoknak a menekült-vezetőknek, akik tavaly Párisban megállapodást írtak alá Gideon Ráfáállal, az izraeli kormány megbízottjával, az arab menekültek zárolt bank betéteinek a felszámolására vonatkozólag.

Az akcióból kifolyólag Sihadé magára haragította a tranzjordán kormányt és amikor vissza akart térni, letartóztatási parancsot adtak ki ellene, „az ellenséggel való együttműködés” címén. Sihadé akkor Beirutban talált menedéket, de ettől függetlenül, a tranz-

jordán kormány, — nemzetközi nyomás miatt — kénytelen volt lehetővé tenni az egyezmény realizálását. Sihadé ellen egyébként távollétben Ramallában is eljárás folyik. Azzal vádolják, hogy a tavalyi válságszerű komédia után, ő szervezte meg Ramallán az Arab Légiót és a kormány elleni tömegtilintéseket.

A menekültek vezére a múlt héten az óvárosban megjelent „Falesztin” című lapban levelet jelentetett meg, amelyben azzal vádolja az arab kormányokat, hogy eddig a menekültek egyetlen követelésének sem sikerült érvényt szerezniük, ezért „a menekültek kénytelenek kezükbe venni sorsuk intézését”. Ebben a levélben egyébként tagadja azt a híresztelést, mintha akció folya az irányban, hogy a menekültek itt maradjonak és eladják Izraelnek és az érdekelteket kártalanítanak.

Életünket és vérünket Gázáért

Az egyiptomi hadsereg vezetőségében meg vannak győződve arról, hogy a gázai sávot nem tudják megvédeni egy esetleges izraeli támadással szemben, mert az utánpótlási vonalakat Izrael könnyedén elvághatja, de a hadsereg fiatal tisztjei Gázában szimbólumot látnak és inkább az utolsó esőp verüket is kiöntik, semmint hogy Gázát felad-

tomban, amelyet ilyesfajta nyilatkozatokkal akar a tisztiklkk ellensúlyozni. Gohar ezredes, az egyiptomi hadügyminisztérium Palesztina-osztályának igazgatója egyébként, aki Egyiptom részéről a tárgyalásokat vezeti, egyre sürűbben hangoztatja, hogy nem hisz az Izraellel folyó tárgyalások eredményében.

Elnökválasztás Szíriában

Valószínű, hogy a napokban épületes események játszódnak majd a Szíriában, az ottani elnökválasztásokkal kapcsolatban. A legnagyobb parlamenti párt ugyanis, az úgynevezett „Néppárt”, nem hajlandó elnököltét állítani és emiatt a politikai életben

vésszes feszültség jelei mutatkoznak. A feszültség háttereként változatlanul a török-iráki paktumot emlegetik, miután a kulisszák mögött a két rivális, — Egyiptom és Irák — szövögeti a szálakat.

Kik „ülnek” Szaudi-Arábiában

Szaudi-Arábia olajvidékén illegálisan működő „Reformokért küzdő liga” érdekes röpiratot tett közzé az elmúlt napokban, amelyből megtudjuk „ki mindenki” selylőkben a szauidai börtönökben. A röpirat így szól: „Szaudia népe ma nehéz rabigában él. Az elnyomás, Szaud király rossz tanácsadóinak befolyása révén, az utóbbi időben fokozódott. A megfélemlítési politika, főleg az öntudatos és intelligens elemek ellen irányul,

amelyek emberségesebb életet akarnak biztosítani a nép számára. A letartóztatottak között vannak Feisal sejk, a legfelsőbb bíróság tagja, a közlekedésügyi alminiszter, az ásványügyi alminiszter, az állami főügyész, a munkügyi miniszterium államtitkára, El-Achra város rendőrkapitánya, Abdul Rachman el Chabsi író és költő és a Riadban megjelenő „El Jamma” nevű lap főszerkesztője.

„Ne gondolják, hogy a börtön, amelyben ezek az emberek selylőnek, olyan, mint más ország börtönei. A foglyok pokol kinokát állnak ki, megalázzák és megtörik őket úgy fizikailag, mint lelkileg. Ezeket az embereket azért börtönözték be, mert reformokat akartak. Abdalla Ben Abdul Rachman herceg, a király nagybátyja, a főmufti, valamint Jusuf Jaszín sejk, akire méltán ráillik a „Szaudia Rasputinja” elnevezés, ők Szaudia rossz szellemi, a reformok kérelmetlen ellenségei — állítja az elke-szeredett hangu röpirat.

Szovjet zenészek a Carnegie Hallban

Az orosz muzsikusokkal szemben Amerika különleges előszeretettel viselkedik. Az évek során hőseket cainált olyan művészekből, mint Rachmaninoff, Horowitz, Heifetz és Stravinsky, akik viszont az Egyesült Államokat tették otthonukká. Ma az orosz virtuóznak egy új generációja nevelkedett fel. A legnagyobbak közülük Dávid Ojstrácz (47 éves) hegedűs és Emil Gilels (38 éves) zongorista, akik az utóbbi években elsősor sikereket arattak az európai koncerttermekben, de az Egyesült Államokban a második világháború befejezése óta egyetlen szovjet nagy művész sem jelent meg.

Ez a kulturális vasfüggöny — írja a Time — már régóta „begyűlölt” ifjú Frederick C. Schang, a Columbia Artists Management R.-T. elnökének (Amerika egyik legnagyobb impresszáriója), aki biztos benne, hogy a szovjet sztárok bombasiker aratnának az Egyesült Államokban, feltéve, ha a „megfelelő” pszichológiai pillanatban” át lehetne csalogatni őket hazáról. 1939-ben, a newyorki világgiallítás alkalmával hosszas tárgyalásokat folytatott Georgy N. Zaruzinnal, a kiállított szovjet-megbízottjával, amelynek eredményeként akkor hét vezető orosz muzsikusot szerződött le, beleértve Ojstráczot és Gilels is. Schang már hat esztendő lekötté a Carnegie Hall nagyeremét, amikor Oroszország aláírta a náci Németországgal való meg nem támadási szerződést, mire a terv füstbement.

A világháborút követő években, amikor az amerikai-orosz kapcsolatok hőmérséklete az izzó parázs és jéges zugmára között ingadozott — Schang igazgató türelmesen várt. Mikor egy évvel ezelőtt a szovjet belépett az UNESCO-ba, Schang úgy vélte, közeledik a megfelelő pszichológiai pillanat. Nagyban segíté-gére volt az a tény, hogy a szovjet jelenlegi nagykö-vete nem más, mint Georgy Zarubin, a világvásár egy-kori szovjet vezetője. Az is kapóra jött, hogy Jehudi Menuhim, aki Ojstráczhall Londonban találkozott, egy-ai akciót indított a külügy-minisztériumban a célból,

hogy megszerezze az amerikai vizumot kollégája részére. Mikor Schang megjelent a külügyminisztériumban és a vizumlehetőségek iránt érdeklődött, úgy találta, hogy a „talaj elő van készítve”. Az elmúlt héten Gilels, a zongorista bejelentette, hogy hajlandó jönni. Schang szeptember végén három napra feltételeesen lekötté a Carnegie Hall termet.

A hét végén Schang már biztosra vette Gilels jövőjét. Ojstrácz valószínűleg a tavasszal jön, ha a nemzetközi hőmérséklet állandó marad. Schang reméli, hogy egyidejűleg bombázókat fog csinálni Oroszországban foglenséivel, akiknek hosszú névsorából kiemeljük Dimitrij Mitropolus, Eugene Ormandy és Leopold Stokovsky karmestereket, Jehudi Menuhin hegedűst és George London basszusbaritont.

TISZTOGATÁS az izraeli kommunista pártban

A Mááriv jelentése szerint az utóbbi hetekben a kommunista párt gálili helyi csoportjában belső vizsgálatok és nyomozások folytak le, amelyek következtében számos tagot eltávolítottak a pártból. A kommunista vezetők rájöttek arra, hogy az arab tagozat néhány aktív tagja nem megbízható és valószínűleg az ellenséges pártok érdekeit szolgálják. A tisztogatás akkor indult meg teljes gőzzel, amikor Mohammed Bagdadi, ismert arab kommunista vezető ember a választások előtt egy nappal elhagyta a pártot. Ugyancsak kilépett Muhammed Baide, a párt egyik ramlei vezére, aki abban a ritka kitüntetésben is részesült, hogy a kommunista párt egyik küldöttségével Moszkvába látogathatott el. Ugyancsak elhagyta a pártot az egyik Názáret melletti nagy falu tagozatának titkára.

Hat pártbent jobboldali kilengéssel vádolnak és folyik ellenük a vizsgálat. Sülyos gyanu merült fel egy arab fiatalember ellen, aki eddig katonai parancsnokság ellenőrzése alatt álló területen lakott és nemré-

MEZŐGAZDASÁG

Általános utasítások és tudnivalók az augusztus hónapjában elvégzésre váró munkálatokat illetően.

Konyhakert

Habár az augusztusi átlagos terméshozamok nem nagyok, de miután az őszi földényt megelőzik, így a termés primörnek számít és jó piaci áron értékesíthető. (Lásd a tök, cékla, zöldbab napjairát.)

Különös figyelmet szenteljünk a magvetések és ültetvények helyes és rendszeres öntözésére, valamint a kártevők elleni rendszeres védekezésre (lötétű, molyok, éjjeli lepkek álcái, földi poloskák, stb.). A káposztafélék palántáit, valamint a kiültetett fiatal növények gyökereit és zsenge belső leveleit (szívét), a káposztamoly támadja meg, hatalmas károkat okozva. Védekezés: Porozás Derrimac, vagy Agrocide 3-al és csalétek kiszórásával, vagy Aldrin 2 százalékos földbepárlásával.

A burgonya vetésénél ügyeljünk az időpont, a talaj, a vetésforgó, és a fajta helyes kiválasztására. A gumókat vetés előtt feltétlenül csávázzuk.

Parmentí alföld, könnyű, laza talaj

A legtöbb zöldségfajta már augusztusban vehető. Burgonya, paradicsom (szad-földbe), kalarábé, retek, hónapos retek, vaskaró, petrezselyem, cékla, zöldbab, kukorica vetése állandó helyre.

Paradicsom, paprika, karfiol, kalarábé és újzélandi laboda palántázása. Palántanevelőkben: a vetések ritkítása. Öntözés, kapálás, gyomtalanítás. Betegségek és kártevők elleni 3-6 naponkénti porozás. Gumóceller vetése. A celler apró magjait rentabilitás végett száraz homokkal jól elkeverve szórjuk el. Ezáltal sok vetőmagvat megtakarítva, egyenletes és ritkás vetést kapunk. A kikelt palánták fejlődése és kezelése is sokkal könnyebb. A celler magja lassan csirázik és óvatosan öntözzend.

Burgonya vetése a hónap vége felé kezdődik előre beöntözött talajba. A vetés utáni azonnali öntözése rendkívül fontos!

Sárgarépa, petrezselyem magjai igen lassan, 14-21 napig csiráznak. A vetések rendszeresen nedvesen tartandók.

Paradicsomot és karfiolt palántázásuk után csak két nappal öntözzük ismét.

Parmentí alföld, kötött, vagy nehéz talaj

A magvetés és palántázás legfontosabb hónapja. Burgonya, hónapos retek, retek, tök, sárgarépa, petrezselyem, cékla, zöldbab, kukorica vetése. Paradicsom, paprika, karfiol, káposzta palántázás.

Burgonyát csak a hónap végén vessünk. Kötött talajokban ügyeljünk a helyes vetési időre, mert a korai vetések szenvednek a melegtől, kártevők és betegségek nagyobb mértékű fellépésétől és a talaj esetleges felrepedeztettsége miatt okozott károktól, míg a késői vetéseken összegyűlhet az esővíz, valamint az esetleges esők megnehezítik a gumók kiszáradását.

Paradicsom ültetés e hónapban befejeződik!

Káposztafélék ültetése, főleg a hónap második felében végzendő. Különös figyelmet szenteljünk a kártevők elleni védekezésnek, főleg a korai káposztafajtáknál.

Meleg övezet

Cékla vetés. Elkezdhető a sárgarépa és a retek vetése is. Paradicsom és káposzta félék vetése szabadföldi palánta-ágyakba. A magvetéseket fűrészpárral, forgácsal, vagy gyékénnyel árnyékoljuk. Ne vessünk korai karfiol-fajtákat, hanem inkább a „Ben Semen” és „késői erfurti” fajtákat.

Dombos vidék, Felső Gáll

Vetési menetrend, mint a parmentí alföld, kötött talajoknál. Palántázás folytatása és a magasabb helyeken, az esetleges korai esőmiatti befejezése.

A fajták megválasztásánál fontos a korai karfiol (Miamar Háemek, japán, Tihát Bét-Alfa) és a korai káposzta (Acre arany) fajták kiválasztása.

Kártevők elleni rendszeres védekezés.

Gyümölcsös

A szokatlanul meleg nyár indokoltá teszi a gyümölcsfák intenzívebb öntözését. A nagyobb, idősebb fákat két-három hetenként, a fiatal, vagy friss ültetéseket pedig 10-14 naponként öntözzük. Gyümölcsös öntözésére legjobb az ársztásos módszer, vagyis a fa törzse körül képzett tányérok vízzel való megtöltése. E célból a tányérok állandóan tartanak nedvesen, hogy keltező mennyiséget legyenek képesek befogadni. A mántérvai való öntözés nem ajánlatos, mert a vízcsapok lemosásuk a permetezőszereket, vagy legalább is minimálisan csökkentik azok hatását. A levelek között rekedt nedvesség kitünő fejlődési lehetőségeket nyújt a különböző gomba-betegségeknek.

Ezzel szemben a banánost feltétlenül felülről öntözzük, mert így nemcsak a banán nagy leveleinek párologtatási munkáján könnyítünk, hanem ezáltal a banánban páratelt meleg képződik, ami nagyban elősegíti ennek a szubtrópusi, félig mocsári növénynek a fejlődését.

Az almatermésűket megáradó alma-moly 8-10-ik nemzedéke ellen Agrocide permetezéssel, vagy Gyocride porozással védekezünk.

A főleg csonthéjasokat megáradó levéltetvek, poloskák és tripsz ellen 1 százalékos nikotinsulfáttal, a vagy Gumatex-oldattal permetezünk. Amennyiben még gyümölcs van a fákon, permetezés helyett Derrimackal porozunk! Tripsz és rozsdafoltosság ellen Szulfint permetezésével védekezünk.

Augusztusban adjuk a harmadik adag műtrágyát, vagy az ezt helyettesítő barnofitragyát. Műtrágyaszükséglet 200 g-3 kg-ig, barnofitragyából pedig 4-2 páchig, a fák nagysága szerint.

Faiskolában. A vadatany anyanövények tövére felhúzzuk a földet. A tavaszi szemézesekről eltávolítjuk az esetleges csonkot és a törzs erősítő csapokat.

Elkezdjük az őszi alvószemést.

giben engedélyt kapott, hogy Haifára költözzék. A hatóságoknak a kommunista fiatalemberrel szembeni nagylelkűsége gyanút ébresztett a párt vezetősében.

A kommunista pártnak egyik osztagja, amely rend-

szereken gyűjt információkat minden tagról, most különösképpen tevékeny a megbízhatatlan elemek kielégésének kivizsgálása tekintetében.

(39)

— Mondtál már mazaltotvot Leának?
— Mazaltotvot... Leának? — hebegi Mallech. És kézzel fogja a székamlát, ahogy a gyepőt szokta, amikor Tinta lefelé rohan kocsiával a hegyről.

— Ki más lehet itt menyasszony? — feleli Krotosin élénken. — Fislit hoztamjött a Klauzba, két éjszakát végig tanult velünk. Harmadik este kihívta a Klauzából, hogy ma nem jöhet, korán kell lefeküdnie, mert másnap piac van. „Jól van, Fislit.” „De volna még egy sietős mondanivalóm, reb Smuel.” „Mondd el, Fislit.” „El akarnám venni Leácskát, reb Smuel.” „Hány éves vagy te, Fislit?” „Tizenkilenc múltam, reb Smuel.” „Akkor valóban sietned kell, Fislit. Tudod, mit mond rabbi Jehuda ben Téma a Pirké Abotban?” „Tudom, reb Smuel. Tizenhatalommal a férfi éretti a házasságra.” „Ugy van, Fislit. És a leány rabbanjaink szerint tizenötöt. Leácska épp a határhoz ért: pünkösdkor lesz tizenöt.”

— És egy-két pillanat szünet után még ezt mondja reb Smuel Krotosin:

— Az eljegyzés most volt, pészách utolsó napján. Szép volt. Kár, hogy nem voltál jelen. No majd elfőz lagbómerkor az esküvőre.

44. VALSAGON AT

Letörése volt már eddig is, verést is kapott eleget, de ilyen letörtnek és megvertnek még nem érezte magát soha. Nem is tudja, hogy jött el Leától, mondott-e neki egy istenhözadót és a leány szövegét egy szövegét vagy mindvégig hallgatott. Csak arra emlékszik, hogy a kis Rebeka és reb Smuel Krotosin kikísérte és Rebeka megmutatta az apjának a sátorfelszerelést, amelyet Mallech Leának hozott. Reb Smuel megveregette a vállát és nevetett.

— Ugyilátszik, te már előbb tudtál Fislit szándékairól, mint jómagam. Szép tőled, hogy hoztál nekik nászajándékokat. Ez tőbbit ér, mint a féltucat tányér, amit Arje Teigler ígért és mint a kések és villák, amit Kánicz fog adni. Ez alól viszik majd az elemózsiát a tányérba a kés és villa alá. Nem igaz, Mallech, hehehe?

— Igaz, reb Smuel. Mazaltov, reb Smuel. Mazaltov, Rebeka.

Mazaltov, mazaltov, ismétli magában, amikor már a kocsija bakján ül. És úti a lovat, hogy gyorsabban, gyorsabban, haza kell érnie idejében Megyerpusztára. A szőke Matolcs-füű csak csóválgatja a fejét, hogy nem így kell bálni a lóval, az is csak isten teremtménye. Nem hallgat rá. Vágtat a szekérről és kishija, hogy neki nem megy a megyeri sorompónak. Ott egy kicsit lecsillapodik, mert új arcot lát, az nézegeti a passzusát és a legény papírjait, felelgetni kell a kérdésekre, mikor, miért, hogyan és mi célból. Igen, a tintagyárba, mondja, a legényt vizsi magával mindenesnek. És amikor visszaül és hazafelé tartva, nézegeti kizsádat lovát, kissé megdöbben, mert hajt és már kezd gondolkodni. Vagy talán csak valami gondolkodásfele kezd kavarni benne.

Miért volt oly sietős hazajutnia? Mielőtt elment Leához, még megígérte Dvóra néni, hogy visszaütné bezzé hozzá, akkora már otthon lesz Joel bácsi, Lájbis és Jismáel. És a lányok is hazajönnék közben az Eibenschitzből, ahogy akkoriban a Gyertyánffy-házban működő felső-leányiskolát neveztek. Sándeléknel is azt mondta, hogy még visszajön a kis Mordche inasért, akinek most tekintettel jó üzleteire és erősen megjavult anyagi helyzetére meg sem várva az első év leteltét, negyven krajcárról hatvanra, egy teljes forintra javította heti fizetését. A bejelentést nagy izgalommal és határtalan lelkesedéssel fogadták, Sándel megragadta a kezét és megcsókolta, emittől ő fülög pirult, Mordchele követni akarta a mamája példáját, de még sikerült elhúznia előle a kezét. Még a hallgatag Chájim Lájb is kitette a szájából a pipát és otthagya a Gemára bölcseit, sietett résztvenni a hihetetlen családi eseményben, hogy egyrészt bámulást és elismerést fejezzen ki vele, a főnökkel szemben, másrészt, hogy még nagyobb szorgalomra intse a fiát. Neki a többi közt a következőket mondta:

— Rabbi Chia bar Ami mondja Ula nevében: Aki a keze munkájával keresi meg a kenyerét, magasabb helyen áll, mint a jámbor istenfélő, aki a könyvet bujja és a más kenyerét eszi. Ennek csak a túlvilági élet marad biztosítva, míg amaz résztvesz mind a két életben, ezen a világon és a másvilágon.

Mordchelének csak ezt mondta:

— Forint egy félre! Ennyit egy öreg melamed se kap.

Nem állt meg a szekerevel a Dvóra-udvar előtt, pedig arra vezetett az útja és Mordchelét is ottelejtette örömeivel és kétségeivel a mamájánál, hogy lóhajálában hazahajtsa Megyerpusztára. Most már semmire sem volt neki fontos, az sem, hogy beszéljen Jismáellel és megkérdezze tőle, miért tette ezt vele, éppen vele. Az se volt fontos, hogy üdvözölje Joel bácsit és neki is átadja a személyes üdvözlőket és üzeneteket. A leányokat sem kívánta látni, akikkel az utóbbi időben összebarkozott. Annak sem érezte már szükségét, hogy még egyszer lássa és megnyugtassa öccsét, a beteges és anyás Menasse Burechet, aki most először van távol a szülei háztól. Nógató vágyat érzett, hogy elbújjon az emberektől és egész Pesttől. A szegény ott égett a homlokán, hogy az a göthös és alattomos Fislit oly könnyűszerrel kiverte őt a nyeregéből, amelyben oly biztosan és megingathatatlanul ült mindaddig, amíg el nem utazott. És a fájdalom ott sajgott a szívében, hogy Leával, skivel azelőtt mindenről elbeszélhetett, most már semmiről a világon nem beszélhet többé. A leány beharapja azt a szép kicsi száját, amelyet a piacon oly nagyanyit, és hallgat, hallgat, hallgat, mert reb Smuel a Klauz lépcsőjén egy gyors kis beszélgetés során igent mondott Fislitnek. Akkor is hallgathatott, amikor megtudta, mit határozott az ő tizenöt éves életéről és az egész eljövendő életéről reb Smuel, aki már meg se nézte magának Fislit, nem vizsgálta meg üzleti képességeit és anyagi kilátásait, csak azt látta, hogy Fislitnek sietős és azt hitte csak azért sietős, mert amit Jehuda

ben Téma mondott, annak döntvény ereje van, hiszen belekerült a Pirké Abotba. Pedig Fislitnek csak azért volt sietős, mert ő most távol volt Pesttől, tudta, ha néhány nap múlva visszaérkezik, semmivé válnak az esélyek.

Miközben a ló rohan és a kocsi csörömpölve hanykolódik az út kövén, Mallech a belső mezőkön ugyanúgy rohan és hanykolódik. Felzaklatott képzelete látja, hogy Megyerpuszta sincs többé a helyen. Vagy ha a pusztá föld még ott van, a magtár már eltűnt a föld színéről. Leégett vagy lerombolták, mialatt távol volt. A gondolatba egy-egy kétségbeesett pillanatában szinte kapaszkodik is. Ha ez történt, meg se nézi, hogy történt, továbbhajt a messzi ismeretlen felé, ahol valamilyen módon új életet kezd. Amikor túl volt a sorompón, az agya kissé tisztult. Igen, a tintagyárba, ismételteti a saját szavait. A tintagyárba. Aztán csodálkozik, hogy ő ilyenkor még a tintagyárról beszél. Mi értelme az egész tintagyárnak. Vagy nem ő beszél? Már hallja, hogy a legénye ismétli a kérdést:

— Ez itt Megyerpuszta, Menyus úr? Hol itt a tintagyár?

Rábámul a legényre és neheztel rá: miért érdekli ez? Kicsit magára is haragszik, azért hozta ezt a Vincét, hogy ilyen kérdésekkel zaklassa? Erőlteti a szemét, de az alkonyodó messziségben nem lát semmit. Örül és az öröme mögött, mintha aggodalom húzódná meg, hogy a rémlátásai valóságosak. Tehát igaz mégis, itt nincs többé keresnivalója. Minden összeomlott, a tintagyár is. De ahogy előbbrejut az úton és a nagy kopár téglapüvel a szolgálati házzal az esti szürkület párójából kiemelkedik, kibugyan belőle a sokáig visszatartott felelet:

— Ott van, Vince. Megvan.

— És kissé sajnálkozva ismétli és lemondón és szinte csak önmagának:

— Megvan.

— És hol van itt a csárda?

— Amott az útszélen.

— Nem invitálna be Menyus úr? Egy kis áldomásra.

Annak öröme, hogy megérkeztek. Nagyon megszomjaztam.

— Hajt, — feleli Mallech. És hagyja magát tereelni. Nem szokott inni, de most valahogy kívánja. A torok száraz és nyelve az inyéhez tapad. Egyébként is jó ez most. A legénynek egy bádög gabona. Neki boroviczkát hozzanak pohárban. Jó, mert keserű. És jó, mert megköltözi a kutyákat, amelyek benne oly vesztül garázdálkodnak. És jó, mert lehet rendelni még egy pohárkával. A megérkezés öröme, mondja vidáman Vince.

A megyeri csárda a Bécs felé haladó postakocsi első állomása és egyúttal postaállomás. Itt veszi át leveleit a vincellér, a csósz, az erdősz és itt adják le a postájukat. A megyerpusztai levél persze fehérhollószámba megy. Azaz hogy így volt ez eddig. Mostanában a fehérhollójárat megsokszorozódott, van hét, hogy nyolc-tíz levelet és még többet továbbít a posta. Izsák mester márcsak ide küldeti a pesti rendelőket leveleit, itt hamarabb megkapja őket és jutányosabban is, mint a távoli és félreeső Surányban. A tintagyárral is mindgyakrabban úgy érintkeznek a vevők, hogy megyeri tintával, megyeri acéttal vitik papírra sürgős kívánásaikat, hogy ennyi és ennyi tintára és ennyi és ennyi tollra, ceruzára és plajbászra van szükségük. Mallechnek most egész halom levelet adnak át, rendelések lehetnek vagy a tollakra vonatkozó használati érdeklődések, hiszen valamennyi az Első Magyar Tintagyárnak, Tinten-Freistadtnak vagy Freistadt Menyhért úrnak van címezve. Mások már itt siet felbontani őket. Most félretolja, nem érdeklik a levelei. Igaz, hogy az ötödik poharat is félretolja, de márcsak üresen. Nincs értelme, mondja. Semmi, semmi értelme. Kezd visszahanyatlani a bánatába.

Ottthon Sárka férje, Dávid, egy kiálló pofacsontu, kecskeszakállas, szegletes fiatal férfi, megszólal neki a gyárról, az elkészült és üvegezett vagy korsózott tintákról, és arról, ami készülöben van. De már nincs elég gubacs Dávid szőlött Izsáknak, de Izsák azt mondta, majd ha Mallech úr hazajön, még a régít se fizette ki. Mallech végighallgatja és csak motyog:

— Nem érdemes. Már nem érdemes.

Sárka áradozva meséli, milyen szép volt az ünnep. Ugy éltek itt Dáviddal a nagy nyugalomban, mint a galambok. Nem volt városbíró, se hajdú, se rendőr, se tolonkosi. Jó gombócokat készített, még hagyott egy kis levest, mindjárt megmelegíti.

— Nem érdemes, — feleli.

— Akkor egy kis husvét céklicaberét hidegen.

— Nem érdemes, nem érdemes.

Sárka látja, hogy rosszkedvű, fel akarja vidítani. Beszél neki Dávidról. Dávid egészen új rendszert vezetett be a tintagyárban. A tintákat a kétakós kosaras-üvegekből úgy fejtli a korsókba és az üvegekbe, hogy nincs semmi veszteség vagy elcsepgetés, mindössze a hüvelykujja tintás.

— Tudod, Mallech, hogy csinálja?

— Hogy? — kérdi Mallech kevés érdeklődéssel.

— Lopóval.

— Ugy? — kérdi Mallech egykedvűen. — És ha lopózás közben a torkára megy? A tinta még a borókánál is keserűbb.

— Nem megy a torkára. A borpincében erre Boskovicz apó vigyázott. Itt neki magának kell vigyáznia.

Mallech bágyadtan mosolyog.

Amikor Dávid kimegy a szobából, Sárka suttozva és pironkodva mondja:

— Holnap elmondok neked a nagy ujságot.

— Holnap, — mondja Mallech a kétség hangján, mint aki nem hiszi, hogy holnap még holnap lesz.

— Igen, ma nem lehet, — fecseg vidáman Sárka. — Meg kell beszélnem Dáviddal. Ugye, nem haragszol, hogy nem mondom el azonnal?

— Nem haragszol.

— Nagy meglepetés lesz. Be akarunk avatni téged is. Mert olyan jó vagy hozzánk.

— És mert Dávid épp visszaérkezett, ujságolón meséli:

— Igen, itt volt Aba bácsi is, de csak egy napig bírta ki. Megszállta a prófétai szellem és bement Pestre.

— Mondott valamit?

— Semmit. Csak azt mondta, jön a nagy cőresz.

Mallech bólint, és mintha motyogna is valamit az orra alatt.

— Már itt van.

Sárka látja, hogy fáradt, azt mondja neki, megy megvetni az ágyát.

Rázza a fejét.

— Nem érdemes.

— És hozok neked egy jó meleg tejet cukrosan.

— Semmi értelme. Nem érdemes.

Bemegy a szobájába, megáll az ágya előtt. És csökönyösen ismétli:

— Nincs semmi értelme. Nem érdemes.

Aztán ruhástól végigdől a vetetlen ágyon.

— Nem érdemes, nem érdemes, — zümmög a feje körül. Zümmög, zümmög, mint egy raj cserebogár az argand-lámpa felett a Rumbach-ház falán. A fény már csak pislog, már rég elaludt, a bogár még zümmög és kopog a lámpaüvegen.

Vagy nem a bogár kopog és nem a lámpaüvegen? Az ajtón kopognak.

Felugrik, néz ki az ablakon. Kora reggel van.

Megy az ajtóhoz, kinyitja. Ott áll csapzott tincseivel, izzadtan, kihűlten, a vékony kis Mordche gyerek.

— Mihez kezdjek most? — kérdezi.

— Te itt vagy? Mikor jöttél?

— Most.

— Kinek a szekerén?

— Nem szekerem jöttem, hanem gyalog.

— Gyalog Pestről? Mikor indultál?

— Még sötét volt, de az úton már hajnalodott. A mama költött fel, hogy most már egy percet se szabad mulasztanom, ha olyan szép állásom van. Dolgoznom kell, hogy segítsék a testvéreim.

Mallech nézi a gyereket égő okos szemét. Ilyen lehetett ő is, amikor Nikolsburger Mordchej tintagyárban kezdte. Nem kapott forintot, még negyven krajcárt se kapott, de úgy érezte, hogy érdemes, csak önmagáért dolgozik. Nagy bánatai közepette megint érzi, hogy érdemes. De most már egy emelkedettebb gondolat diktál. Ez a Mordchele tőle vár mindent. Izsák timár és a fivőrei tőle várják bajuk megoldását. Sárka és Dávid tőle a nyugalmat. Egy pillanattal még gondolkozik és talán épp azon, milyen munkát adhat az inasának. Azután azt mondja:

— Igaza van a mamádnak. Dolgozunk kell.

— És egy hangocská benne folytatja, mintegy megokolással:

— Érdemes, érdemes. Segítenünk kell magunkon és a testvéreinken.

Bevonul Mordchelével a gyárba, körülnéz. Hivatja Dávidot és beleveti magát a munkába.

45. BETTY

Pészách félünnepel alatt történt.

Östreicher Jesája doktor elment a Gyertyánffy-házban levő Eibenschitz-intézet fél éves vizsgaünnepélyére, amelyre kétfelől is kapott meghívást. Eibenschitz Sára asszony meghívta, mint tiszteletbeli iskolaorvost, Kánicz Dávidné pedig, mint háziorvost. Eibenschitz asszony szeretne volna, ha a fiatal és nagyműveltségű orvos, aki negyedévenként végigszalad az osztályokon, hogy a leányok szemét megvizsgálja, egyszer végre növekedései agyacskaájába is belenézzen, hogy lássa, mit tanulnak ebben a helytartásági engedélyvel működő zsidó leányiskolában, amelynek már a magasabb hatóságok elismerését is sikerült kivívnia. Kániczné becsúgyva nem volt ilyen széleskörű, ő mindössze azt óhajtotta, hogy Jesája doktor az ő Ráchel leányát nézze és hallgassa meg, aki a nevezetes alkalommal a Ring des Polycrastes és más Schiller-verseket készült előadni.

Jesája doktor kissé udvariatlanul viselkedett Kánicz Dávidnéval szemben, nem nézte meg a leánykáját, aki barna bársonyruhában, üvegközi rózsával sötét hajában a nagyleányoknak fenntartott utolsó padosorban tündökölt és az előadás után is elfelejtett a mamának gratulálni. Jesája egész idő alatt Goldberg Bettyt bámulta, aki csipkegalléros kék szövetruhában Ráchel boldogán ült. Östreicher Jesája mégyn csodálkozott, hogy Betty eddig nem látta, holott szemézmesterei oklevele jóvaltöbbé már két éve bejár az intézetbe és futólágos vizitálalkalmával is megjegyezte magának a jobbkeplű leányokat. Goldberg Betty úgy mutatkozott meg előtte, mint egy megcsodálandó természeti tünemény. Talán nem is egyszeri tüneményként látta, hanem másodlagosnak, de épp ez volt rajta a csodálatraméító. Bettynek mély barna szeme volt, tömött barna haja, hosszúkás rózsás arca megnyíló és záruló mosolygódöröcskéikkel, magas karcsú nyaka. Ezzel és egész magatartásával veszedelmesen emlékeztette Sáját első szerelmére, Jitelére, aki őt sose vette komolyan és végül is hozzáment barátjához, Jónap Izráelhez.

Még a hangja is hasonlított Jitele hangjához, bár Bettyé kissé altosabban csengett. Az alkalom is oly hihetetlenül egyezett: Jitele Roóz Adél károlyi szalonjában Heine-dalokat énekelt, Betty pedig Byron Héber Melodiát adta elő zongorakísérettel és Isaac Nathan zenéjével. Az előadás végén Jesája odament a vendégek között ülő Dvóra mamához, akit eddig nem ismert, csak hírből, de most azonnal tudta, ki az a kicsi, csúnya asszony. A másik pillanatban már nem látta őt csúnyának, mert átszellemült arcán Betty arcocskája világított. Megragadta a kezét és megcsókolta.

— Kezét csókolom, Dvóra néni. Betty igazán tüneményes volt.

Dvóra vaskos szemüvegét át vizsgálta Sája nagy, szabálytalan, kissé kamaszos arcát, nézegette lelkesen égő szemét és megkérdezte tőle:

— Ismerem én magát, fiam?

— Sája vagyok, felelte neki.

Rokon?

— Majdnem. Ha elvettem volna Jitelét, rokon volnék.

— Jitelét?

— Malkela leányát, aki Jónap Izráelhez ment.

— És az öngúny hangján teszi hozzá:

— Volt hozzá szeme. Ha én fiatal leány vagyok, én is Jónap Izráelt választom a lehetetlenképp Östreicher Sájával szemben.

(Folytatás pénteken.)

Nyílt levél

dr. Náchum Goldmann úrhoz, a Claims-Conference elnökéhez és dr. Glóra Jozseftól úrhoz, a Szochnut kincstárnokához.

Igen tisztelt Uram!
Aulított Szövetség másfél éves munkássága során ismételt fordult a Szochnutos támogatásért az általa képviselt rokkant náciáldozatok érdekében. Rámattunk arra is, hogy Izrael állama a luxemburgi egyezmény értelmében lemondott a rokkant náciáldozatok nyugdíjáról és ezzel magára vállalta az Izraelben élő rokkant náciáldozatok megfelelő kártalanítását. E kérszöveget Önök az 1954-55 év folyamán az azal indoklással utasították vissza, hogy a költségvetést már lezárták, de gondjuk lesz rá, hogy a következő, 1955-56 évi költségvetésben megfelelő összeget biztosítsanak chavérjaink számára. Amikor ez év elején megismételtük kérésünket, Ussiekin úr aláírásával azt a választ kaptuk, hogy elkéstem és jelentkezünk ismét az 1955-57 év folyamán.

Időközben cikksorozatok jelentek meg a newyorki Aufbauban, a düsseldorfi Allgemeine Jüdische Zeitungban és az itteni Uj Keletben is, amelyek világos képet nyújtanak azon összegek felhasználásáról és felhasználásáról, amelyeket a német kormány a Claims-Conferenciának, mint kártérítést folyósított és amiből jelentékeny összeget a Szochnutnak utaltak ki.

Valamennyi érdekelt fél egyértelmű megállapítása szerint a luxemburgi egyezmény és a dr. Náchum Goldmann és dr. Adenauer kancellár között lefolytatott levelezés értelmében ezen összegeknek az a legelőrendültebb rendeltetésük, hogy az életbenmaradt náciáldozatoknak segítséget és anyagi támogatást nyújtsanak.

E megállapodás ellenére, amelynek betartásáról a luxemburgi egyezmény Art. 15. és a 2. sz. jegyzőkönyvben meghatározott döntőbírórság vállalt kezességét, az 1954-55. évben nyolcmillió dollárt és az 1955-56 évben tízmillió dollárt osztottak szét. Ebből általános kitta célokra Izraelben körülbelül 4 millió izraeli fontot, úgynevezett kisebb hovatfordításokra pedig 1,452.000 fontot használtak fel.

Ebből az összegből összesen csak 2 százalékot jutattak a „koncentrációs lágerokban megrokkant személyeknek”, túlnyomórészt más kulturális célokra fordították, ami azonban korántsem felel meg a luxemburgi egyezményben és a jegyzőkönyvben foglalt követelményeknek.

Példák:
Jesiváknak 200.000 font
Mikve Izraelnek 140.000 font
Az egyetemnek és a technikumnak 350.000 font

Ugyancsak ebből az alaptól, tehát a volt náciáldozatok segélyezésére szánt pénzből — 361.750 dollárt bocsátott a Claims Conference egy Párisban felállítandó emlékmű rendelkezésére! (Mellesleg, a francia zsidók ellene voltak az emlékmű Párisban történő felállításának, ennek a helye, szerintük, csak Izraelben lehet!)

További 300.000 dollárt a bonni vásárló bizottságnak folyósítottak. (Kérjük: — mennyiben támogatja ez a náciáldozatokat?)
Azt hisszük, e találmány kiragadott tételek is világosan bizonyítják, mennyire téved a Szochnut a Claims-Conferenciára, ha azt hiszik, hogy teljesen saját belátásuk szerint bántanak el a náciáldozatok támogatását szolgáló pénzzel.

Schönfeld József emlékezetére

Halálának huszadik évfordulója alkalmából

Most ujhodott meg huszadszor az a nap, amelyen dr. Schönfeld József, a magyar cionista újságírás egyik kimagasló személyisége, fáradszorgos munkásságának közepette váratlanul letette a tollat és búcsút mondott a földi létnek.

A felső Tiszának zsidó-lakta vidékéről, ahol hagyományos zsidó nevelésben részesült, került Budapestre. Miután elvégezte a rabbi-képző főgimnáziumát, jogot halgatott az egyetemen. Azon első zsidó diákok közé tartozott, akik, fellelkészülve a cionista eszmén, lecsatlakoztak a Makkabeához, amelynek később egy évig, mint elnök állott az élén.

Egyéniségének egyik legjellemzőbb vonása pezsdülő, kitűnő zsidó humora volt, amely minden írásából és beszédéből alaphangként csendül ki. Szegény fiu volt és a pénzügyi nehézségek egész életét át, sohasem hagyták el, úgyhogy bizony humora gyakran könnyek között, mint csillogó drágakő ragyogott ki. Engem szoros barátság kötött hozzá, hiszen 1909-10 telén együtt laktunk egy nagyon is szerény teraszvárosi butorozott szobában.

1912 június havában a cionista szervezet országos bizottságának felkérésére dr. Schönfeld vette át, mint felelős szerkesztő a „Zsidó Szemle”, szerkesztését. Ő mint a lap főmunkatársa már évek óta különösen a „Szemle” rovatot vezette és a minden számban megismétlődő polemikus cikkeket irta az „Egyenlőség” támadásainak visszaverésére. Mielőtt azonban a „Zsidó Szemle”, mint kéthetenként megjelenő lap megindult volna, Schönfeld vállalkozott arra, hogy néhányheti propagandakörútra indul a vidékre, már mint az akkori

Írta: Dr. Bató Jomtov

Magyarország fontosabb cionista centrumaiba, hogy megteremtse az új állandó előfizetőinek első gárdáját. Nyitra, Pozsony, Vágújhely, Kassa, Marosvásárhely, Szatmár, Nagybánya és más, akkor nagy cionista központot jelentő városokban sikerült néhány száz előfizetőt szereznie a lapnak. Néhány héttel a halála előtt, visszaemlékezve az akkori időkre, Schönfeld egyik cikkében büszke volt ezen teljesítményére, mert — amint írta — ezen előfizetési állomány nélkül a kétheti lapot sem lehetett volna biztos alapon megindítani. Ilyen nehéz körülmények között dolgozott a cionizmus az első években Magyarországon! A felelőszerkesztőnek kellett előfizető-gyűjtési körutra indulnia, hogy a lap megindulhasson. Ennek végbeviteléhez Schönfeldnek nemcsak humorára, hanem őriási áldozatkészségére is szüksége volt...

Vagy két év múltán, ügyvédi vizsgájának letétele után, megvált a Zsidó Szemle szerkesztésétől és azt csak 1927-ben vette ismét át. De ez csak formáságot jelentett, mert igazában az egész idő alatt ott állt a vártán és majdnem hetenként kereste fel a lapot harcos cikkeivel, amelyeket ország-szerzte nagy élvezettel olvastak. Egyszer például metsző satírával telített cikket irt dr. Központiról. Dr. Mezey Ferencnek szót ez a támadás, aki a magyar zsidóság összes állásait „központostani” akarta kezében. Ezek a maradandó becslő írások, amelyeket két kötetben adott ki „Vissza a gettóba” és „Harcban a zsidósággal” címen, hű tükröt adtak az akkori magyar-zsi-

dó életnek, amelynek konvencionális fonákosságairól Schönfeld kíméletlenül rántotta le a leplet, aminthogy nemcsak humorral, hanem alapos zsidó tudással is védte meg igazunkat a támadók és gonyolódók ellen. Mindezt úgy írta, hogy az ember szinte maga előtt látta nevető, derűs arcát. Féd szegénynek nem mindig volt oka kacajra. Az élet meglehetősen mostohán bánt vele.

Élete végéig a Magyar Cionista Szövetség vezetőségének legmeghittőbb munkatársai közé tartozott. 1930-ban Schönfeld átvette a „Zsidó Szemle” sajtó kiadásába és öt évvel később, a lap huszonöt éves jubileuma alkalmából az ünnepi számban megelégedéssel szögezte le ennek a küzdelemteljes öt évnek eredményét: „Szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy a Zsidó Szemlenek a súlyos idők dacára is sikerült a magyar-zsidó sajtó egyik legismertebb és legtekintélyesebb orgánumává kifejőlnie.”

A jubileum után néhány héttel Budapestre jártam. Herzl Tivadar születésének 75. évfordulója alkalmából a Cionista Szövetség rendezte nagy ünnepségen. Mindig szívesen emlékszem vissza arra a néhány napra, amit akkor Schönfeld barátommal együtt töltöttem. Onnan Triestbe készültem. Erec Jisraél meglátogatására. Schönfeld mindenféle jótanácsot látott el és különösen lelkesen kötötte, hogy olvassam el Beregi Armin éppen akkor megjelent regényét. Jókévdű volt, jól érezte magát és így képzeltel mennyre megrendített elhunytának híre, mely Jeruzsálemben ért.

Flatalon, 51 éves korában ragadta el a halál — a zsidó nép megújulásáért folytatott küzdelme közepette.

Az első zsidó nő-kántor

Az oceansidei (Long Island) Avoda Tempom reformzsidó hitközség 210 családja szombaton és ünnepnapokon megelégszik szerény kis kórusával, de roshásánára eddig minden évben sikerült egy hivatásos kántort szerződtetniük. Ebben az évben azonban elromlott a templom orgonája és miután a szűkös költségvetésükből kántorra és orgonára az idén nem telik, elhatározták, hogy lemondanak a kántorról és új orgonát szereznek be. De a kórus-próbák közben a hitközség előjárói meglepetéssel fedezték fel, hogy a szólistának nemcsak csodálatosan szép mezzo-soprán hangja van, de tökéletes héber tudással és szertartás-ismerettel is rendelkezik. Az elmúlt héten elhatározták, hogy kántoruk roshásánára Betty Robbins, egy igen kellemes külsejű 31 éves massachusettsi háziaszony lesz. Ezzel a döntéssel egy 5000 éves zsidó tradíciót törtek meg.

Majdnem teljesen bizonyos, hogy Robbins asszony, aki egy newyorki egészségügyi felügyelő felesége és négy gyermek anyja, az első nő-kántor a zsidóság történelmében. A zsidó tanügyes áttanulmányozása után kiderült, hogy semmiféle törvény nem tiltja meg, hogy nő töltsön be az előimádkozó tisztviselő, ám a zsidó tradíció hatalmas súlya ellene van. Bár a zsidó

Szentírás mindig meghatározó módon emlékezik meg a nőkről, — a zsidó vallásos struktúrában a gyenge nem mindig alacsony pozíciót töltött be, mint valami „különálló nemzet”.

Robbins asszony, aki orosz szülőkkel a görögországi Cavalla városkában született, 1928-ban, öt éves korában szüleivel Danzigba költözött, ahol rövidesen bekerült a zsinagóga kórusába. (Ő volt a kórus egyetlen lánytagja). Külön zeneleckéket nem vett, de imádat hallani a kántorok dalát és az évek során könyv nélkül tudta az összes főnekeket.

1939-ben, a német SS istentisztelet közben felgyújtotta a danzigi zsinagógát. A fiatal Betty megmenekült és később szüleivel Ausztráliába vándorolt, ahol tovább folytatta héber tanulmányait. Itt ismerkedett meg jövődéli férjével, aki ebben az időben, mint az amerikai hadsereg egészségügyi tizedes szolgált.

„Ha egy nő el tudja látni a kántori tisztséget,” mondja Mrs. Robbins — „miért ne lehetne kántor? A lényeg az, hogy az előimádkozó szíve mélyből átérezze a megértést, mit és miért énekel. Én a szívemből énekelek. Egyetlen gondolatom most, hogy roshásánkor úgy énekeljek, mint azelőtt soha.”

(Time)

Nagy emberek mosolya

Asztrid, a tragikus körülmények között elhunyt volt belga királyné inkább szomorúan, mint tréfálkozva beszélt kedvenc papagályáról, mely nagyon tanulékony volt és a legfurcsább dolgokat művelte. Az első világháború után a belga királyi pár meg látogatta a Belga-Kongót. A papagályt a jószívű királyné nem vitte magával, mert nem akarta az út fáradaimainak kitenni. Nehogy a madár, gazdája távollétében valamilyen rosszat tanuljon, egy külön kis szobában helyezték el, mely történetesen az illemhelyek szomszédságába esett. Mikor a királyi pár visszatért Brüsszelbe, a fogadtatás estélyén a királyné türelmetlenül kérte, hogy hozzák elő a papagályt. Örömporcs, tárt karokkal sietett elébe:

— Coco — így hívták a madarat — aimes-tu encore ta petite femme, (szeretted még az asszonykád?) — kérdezte a királyné, mire a válasz ez kellett hogy legyen: „De tout mon coeur! (Teljes szívemből!)”

Coco ehelyett büszke rövidséggel ezt válaszolta: — C'est occupé, ne frapez pas! (Foglalt, ne kopogjon!)

A papagályon sűrűsen tü kellett adni.

Coco ezután Walter Rummel, a kiváló zongoraművész feleségéhez került Párisba. Rummelék bohém társasága nem botránkozott meg Coco illetlen beszédén, hanem inkább mulattak rajta. De rövidesen nekik is tovább kellett adniok Cocot, mert másfajta kellemetlen helyzetekbe hozta őket.

A papagálynak, melyet Rummelék mindig magukkal vittek autójukon, megtették a párizsi rendőrök szipjelése, mellyel a forgalmat irányították. Hamar meg is tanulta őket és amikor Rummelék autója megakadt a kocsiforgatásban, Coco torzszakadtából sipolni kezdett és az útvonalon végig minden autómobil megállt.

Mikor Einstein megérkezett Amerikába, felkereste őt egy hajnövesztőgyár ügynöke.

— Uram, ön híres ember — mondta az ügynök — valamilyen relatív dolog miatt, amely

minket, mint hajnövesztőket nem érdekel. De önről állandóan irnak az újságok, a fényképeit is mindig látni lehet a magazinokban, tehát a következő ajánlatot teszem önnek: Mi fizetünk önnek 10 ezer dollárt, ha megengedi, hogy a fejét, illetve a haját felhasználjuk, egyébként kitűnő hajnövesztő szerünk promóciójára. Lesz egy fénykép, mely önt teljesen kopaszon ábrázolja, ez lesz a használat előtt és lesz egy másik, a mostani hajával, használat után.

Einstein jót mulatott az ügynőkön és így szólt: — Nagyon megtisztelő az ajánlat, de be kell vallanom, hogy a hajamra egyáltalában nem vagyok büszke. Haja mindenkinek lehet. Nem ambicionálom azt, hogy az utókor úgy ismerjen, mint Albert Einstein, akinek a legdúsabb haja volt Amerikában.

Az ügynök megvetően legyintett: — Ön kaphatna 10 ezer dollárt, semmiért. Ezt az ajánlatot ön elutasította. Megjósolhatom, hogy ezzel az üzleti szellemmel ön ebben az országban nem fog boldogulni. Egy rövid ideig még relatív lehet, vagy mi csoda, de jó újletember nem lesz önből soha!

— Köszönöm, uram — mondta Einstein mosolyogva — ez volt eddig a legszebb bök, amit Amerikában kaptam.

X. Károly vasárnaponként, amikor a kápolnájából távozott megszólításával tüntette ki udvaroncát.

Az öreg De Baizecourt márkinál, akinek állandóan légszűrurája volt és köhögött, általában egészségi állapot felől érdeklődött. A szokásos kérdés így hangzott: — Na, máriki úr, mit csinál a bronchitisze? Egyszer azonban a király a máriki felesége után érdeklődött. Baizecourt, aki majdnem süket volt, a szokásos módon válaszolt: — Fenség, nappal még valahogy elviselhető, de éjjel...

A Kol Jisraélt hallgatják a gázai övezetben

Évi hatmillió dollárba kerülnek a menekültek

New York, (STA). — Az Associated Press gázai beszámolója szerint az ott élő 214 ezer palesztina menekült egyetlen foglalkozása, hogy arra várakozik, mikor fogja az egyiptomi hadsereg beváltani ígéretét és visszatelepíteni őket abba az országba, amelyet most Izraelnek neveznek.

Háromezer egyiptomi katona szolgál az övezetben. Gáza állandó lakói azonban mintegy 80 ezer ember, azt remélik, hogy az UNO megakadályozza, hogy ez a terület harcmezővé váljék. A menekültprobléma egyike a legbonyolultabb kérdéseknél. A menekültek feleségei minden hónapban 500 csecesemőt szülnék, ami még súlyosabbá teszi a helyzetet. Az UNO segélybizottsága 464 kalória értékű élelmet oszt a menekülteknek naponta, ami fele az emberi szervezet fennmaradásához

szükséges minimális élelmiszer mennyiségnek. Az UNO-ügynökök olykor külföldön gyűjtött ócska ruhát is szét oszt köztük, ezek azonban mindig a piacokra kerülnek — Az arab menekültek között sokan jómódú földbirtokosok voltak, míg az izraeli hadsereg 1948-ban elűzte őket földjeikről. Most feleségeik és gyermekeik rongyokba öltözve lézengenek a nyolc menekülttábor kis blokkházaiban, míg a férfiak cétalan sétálkál töltik idejüket, vagypedig törökkávé izznak a gázai kávéházakban.

A Kol Jisraél adását állandóan hallgatják. Muhammed Ali Badran, a gázai övezet menekültügyi tisztviselője érvevonatkozólag a következőket mondta az újságírónak. „Ha meg tiltanánk nekik, hogy hallgassák az izraeli rádió híreit,

azt mondanák, hogy meg akarjuk akadályozni őket megbízható hírek hallgatásában.

A menekültek között sok a kommunista. Elvezették házaikat és földjeiket. Miért ne lennének tehát kommunisták?

A menekültek nagyrésze, mikor Gázába jött, azt hitte, hogy bár az egyiptomi hadsereg vereséget szenvedett az izraeli katonáktól, mégis visszatérhetnek majd földjeikre. Most azonban nem az a kérdés, hogy „mikor térhetünk vissza”, hanem: „Vajon visszatérhetünk-e egyáltalán?” Hiszen ugyan Nasser ezredesben, de attól rettegnek, hogy Izrael egyszer csak kiserpi a gázai övezetet és akkor a családok menekültek az egyiptomiak ellen fognak fordulni.

A tudósítás a továbbiakban arról számol be, hogy a menekültek között bizonyos mértékben növekedett az egyiptomellenes hangulat, ezt azonban nehéz felbecsülni. A tömeges igazi gyűlöletének célpontja az Egye-sült Államok és az UNO. A menekültek többsége egyáltalán nem hálás az UNO-nak a szétosztott élelmiszerért. Egyfelől azt állítják, hogy az adagok nem elegendők, másrészt azt állítják, hogy ez a minimum, amivel az az UNO tartozik, miután nem tudta végrehajtani a Palesztina felosztására vonatkozó határozatot.

Az egyiptomi hadsereg vezetőinek kalkulációi szerint az UNO 6 millió dollárt költ évente a gázai övezetben, Egyiptom pedig 4 millió dollárt ad ki iskolákra, kórházakra és adminisztrációra.

Mi pontosan tudjuk, hogy az erre az évre kiutalt 10 millió dollár 40 millió dollár igénylést nyújtottak be. A fent részletezett tételekből kitűnik, hogy ez igénylések kielégítését nem éppen szerencsésen válogatták ki és hogy az eredeti célkitűzést — a volt náciáldozatok támogatását — majdnem teljesen mellőzték. Minthogy eddigi kísérleteink folyamán nem tudtunk világos képet kapni afelől, hogy milyen kritériumok alapján történik a pénzek szétosztása, sem pedig

nem tudtuk elérni, hogy százszázaléki jogos követelésünket a volt munkaszolgálatosok és KZ-sek kártérítési igényei számára érvényesítsük, kénytelenek vagyunk ezúton fordulni Önökhez felvilágosításért és ugyanakkor a jésuv figyelmét felhívni a sokezer náciáldozat ügyére és kérjük ennek a nagy nyilvánosság előtti tisztázását. Felvilágosításait elvártában, maradtunk Volt Munkaszolgálatosok Izraeli Szövetsége Dr. Polgár.

Ami az ASSZONYOKAT érdekli

Képeslap

Első fecskék

Az őszi divat első fecskék már megjelentek a porondon, mindamellett még nem jött el az ideje annak, hogy jóslásokba bocsátkozzunk, az őszi és téli ruhák vonalaira vonatkozólag. Egy-két fecske még nem csinál őszt.

A Londonban rendezett divatbemutatók (Paterson, Cavanagh, Lachasse és Stiebel, stb.) arra engednek következtetni, hogy a derékvonalt, amely eddig hol fel-emelkedett, hol leszállt, kezd kímélni a divatból. Az angol szalonok a ruha egyszerűsége törekzenek és nem bírnak meg az év korú. Az olasz szalonok — melyek már — a franciák komoly konkurenciájává nőttek ki magukat, visszaesést mutatnak. Nincs bennük eredetiség és új modelleik itt-ott átalakított mása a francia kreációknak. Csak a készítményeket érdemes megemlíteni, mint az olasz szalonok specialitását. Az olaszok azért engedhetik meg maguknak a hímzések használatát, mert azokat Dél-Olaszország és az olasz szigetvilág szegény parasztassz-

zonyaitól rendkívül olcsón vásárolhatják. Az olasz divatvilágban egyébként továbbra is folyik a hegemoniáért dúló harc Róma és Firenze szalonjai között. Páris még nem jött ki a „fárbá”-val, de Givenchy bemutatja azt bizonyítja, hogy a franciák is felhagynak az éles övonalal és arra törekzenek, hogy a ruha egybefolyjon. Givenchy rövid, egyenesen szabott, rendkívül tetszetős kis kabátokat is mutatott. Castillo és Lanvin ruhái spanyol és japán behatással, inkább szemrevaló kuriózumok, mint irányadó kreációk.

Fath özvegye „a 2000 család” számára dolgozik — nem a külföldi szalonoknak akarja eladni modelleket, hanem a nemzetközi társaság leggazdagabb asszonyainak. Bemutatja ennél fogva inkább társadalmi eseményként volt érdekes, mint szakmai szempontból. Manekenyjei tündéri ruhákkal vonultak fel, de azokat még leegyszerűsítve sem tudja egyszerű földi halandó megfizetni.

Gyermekruhák

A közeledő őszi ünnepekre készültük elő gyermekeknek a garderobját. Mi, asszonyok nem tudjuk még, hogy mit hoz nekünk ősze a divat, de a gyermek ruháira

glokis szoknyával, nagy rátétet szebekkel. Második rajz, 6 éves kis hölgynek való fazon. Piros szoknya, piros boleroval, hozzá fehér blúz, fehér bub-

körül nem eshet tevedés, mert a gyermekdivatnál nem csekéltülengések és túlzások.

Első rajz, 4 éves kislánynak való ruhásként mutat, sáros anyagból, bő-

gallér, manzsettával és szebekkel.

Harmadik számú rajz: Ez már nyolcéves nagylánynak való: világoskék kötényruha, fehér húzott ujjú, bubigalléros rajzsal.

KIÁRUSÍTÁS

Nem csalis, nem ámtás, valóban olcsóbbak, sokakat olcsóbbak lettek a ruhák, cipők, táskák, anyagok. Ez egyszer alapítvánul éi az ember a gyanuperrel, hogy be lesz csapva, hogy ezek a régi árak, csak most a vacaktól akarnak szabadulni, az olcsó holmikat tezik a kirakatba, de ha az ember valami rendezet akar, akkor nincs árendemény.

Ez csak előítélet és az üzletek túlnyomó többségével szemben igazságtalanság. Mindenütt a világon kiárusítást rendeznek a szezon

végén, mert az üzletekben megmaradt holmitól a tulajdonosok szabadulni akarnak, néha még veszteség árán is, — mert kell a pénz az őszi-téli holmira, adót, alkalmazottakat kell fizetni és ha ezt a kiárusítást nem csinálnák, — a nyakukon maradna az áru. Tehát inkább olcsón, mint sehogyan!

Ha pontosan tudjuk, hogy mit akarunk venni és ott meg is találjuk, most vegyük meg, mert 20—50 százalékos engedmény nem csekéység. De ne essünk abba a hibába, hogy esetleg egy pár fehér szandál helyett zöldet veszünk, — csak azért, mert olyan olcsó! Vagy egyszerű angolos egy-

תנאים ברהיטים

ASSZONYOM, ne búsuljon, na SZU rágja bútorát!

Forduljon azonnal a tisztító- laboratóriumhoz, amely megsemmisít azokat, potoskát is. Javítás és polírozás székke szorint.

T. A., Szálame-utca 32
„80 TOV” szellő.
Telefon: 81759.

6 Uj Kelet 1955 VIII 16

Kézd:
Guttman Kató

szinü ruhára van szükségünk és a végén azon kapjuk rajta magunkat, hogy egy mintás kivágott köktél ruhát csomagolnak be nekünk, — mert olyan olcsó! Aki nem kimondottan évről-évre változó divatcikket akar venni, az jól teszi, ha most vásárol be a jövő

KÉZÁPOLÁS

Amít a szemek és az ajak eltitkolnak, — azt elárulják a kezek. Elárulják, hogy mivel foglalkozunk és hogy mennyi gondot fordítunk ápolásukra. Keskeny, vagy széles, erős, vagy finomművi ujjak, egyaránt gondozásra szorulnak nap, mint nap.

Egy erős körömkefe az első és legfontosabb kelléke a kéz ápolásának. Langyos vízzel erősen beszappanozva lekeféljük körmeinket és a körömágyat. A tinta- és egyéb foltokat citromlével tisztítjuk le, a nikotint pedig horzskövel távolítjuk el ujjainkról. Ezután alaposan leöblítjük és megszáritjuk kezünket. Tanácsos kézmosás, mosogatás után kezünket egy jó krém mel bekenni. Ilyen formán sok krémre van szükségünk, ezért mellékelünk egy jó receptet, amit olcsón, egyedül előállíthatunk:

Egy gram zinkoxid, 2 gr. szénsavas bizmút, 1 gram hamamelis, 60 g. ungtin glicerin. Az első három alkotórészt jól elkeverjük egy keverőfával és az ungtin glicerinét lassanként adjuk hozzá. Végül egy pár csepp ibolya-, vagy szekfűkivonattal szagosítjuk.

A vörös kezek sok asszonyoknak okoznak gondot. Friss, nyers, hámozott uborkának a levéllel dörzsöljük át kezünket és mártsuk őket felváltva forró és hideg vízbe. Utána jól krémezünk be a kezünket. Idővel ki fog fehéredni.

A kéz izzadását egyrészt a meleg, másrészt az idegesség okozza. Igen jó eredményeket érünk el, ha hideg, ecetes vízben fürdetjük, majd jól leöblítjük kezünket, végül pedig pár csepp kölnivizzel felfrissítjük őket.

Ha a kéz túl száraz és

TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA:

ALLENBY: Powder River
ATMON DAVID: Folia per Ohi Gado
CHEN: Fucchi
EDEN: Hlavata
ESTER: Un Caprice de Caroline Cherie
MIGDALOR: Anna Cross
MUGRABI: Lucky me
OPHER: Ohi e Senza Peccato
ORION: Witness to Murder
SEROT: Our very own
TAMAR: Entre Ome Heures et Minuti
YARON: Róma, 11 óra
ZAMIR: Dix se to parur
MATMID: „Kun”

STERILIZÁLT COCOA

FOGYASZTÁSRA KÉSZEN. FRISSTÓ, TAPLAJÓ.

TENNE'NOGA DAIRIES LTD
KÉR'SHMARYAHU

Hűtőszekrényben tartandó a legfontosabban óvni a levegőtől.

nyárra és februárban látja el magát téli holmival. Végeredményben ugyanazt a garderobot állíthatja össze magának és sokkal olcsóbban. Mint az amerikai szegény ember, aki karácsony után egy héttel veszi meg családjának a karácsonyi ajándékokat (ez nem vicc!), mert január elseje után az áruházak kiárusítást rendeznek potom áron.

Forgácsok

Ha egy asszonyban van a tapintat, azt senki sem veszi észre. Ha nincs benne, azt azonnal észreveszik.

A férj: Ha nem öltözködött volna olyan sokáig, akkor nem késtük volna le a vonatot.

A feleség: Es ha te nem siettel volna anyira, akkor most nem kellene annyit várni a következőre.

Az egyetlen lehetőség, hogy a férj mondja az utolsó szót — ha bocsánatot kér.

KERESZTREJTVÉNY

1955 AUGUSZTUS 16.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72
73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84
85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96
97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108
109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120

7. Szereposse istennője. 13. Grófság Angliában. 14. T-vel őtírozható. 16. Keresztény. 17. Hatágrész. 18. Kávéház. 19. Közvetlen tudományos neve, keverve. 20. Pótlóter. 21. Pótlóter. 22. Idegen van. 23. Szagos növény. 24. Angol játék — fon. 25. Amerikai város főújs kettőzetesével. 28. Lónógatás. 29. Népszé. 31. Izraeli textilgyár. 33 K. R. 34. Kopasz. 35. L-let jegyzőkönyv. 38. Vízsz. tenyészálat. 39. Vízsz. sz. Idegen pénz. 40. Olasz tó. 41. Katonai egység. 43. Spanyol folyó keverve. 45. Ludolf-tó száma. 47. D-vel pozitív elektrod. 48. B5 betűl keverve. 49. Személy név. 50. Női név. 52. Bat-ti állam utolsó betűi cseréje. 55. Héber betű. 56. Lefekcsik. 58. Nem féle. 59. Oriámi, nébort. 61. Mikor — idegen nyelven. 62. Otromba, eseten. 63. Knyom, németül, keverve. 64. Idegen férfi-név. 66. Tengely — id. nyelven. 67. Hindu isten. 68. Perzsa kí-

ray, főújs betű. 69. Acélgártas-hoz használt elem, jele No. Függetlenség. 1. Görög mese-mondó. 2. Állatiak betűtáblájával. 3. Mestelen népiesen. 4. Ar-ral isteni ital. 5. Ax. 6. Bálvány. 7. Pótlóter. 8. Angliába szökött név. 9. Vízsz. nemet várn. 10. Ársial nép. 11. Szalámi, hébertül. 12. Volt török államfő. 15. Leda és Zeus fiait. 21. Középkori zaldó vallásmagyaradó. 23. Lexikális műfaj. 26. Héber fény. 27. Vízsz. Tóra. 30. Ismert budapesti utca. 32. Szándékozott. 34. Dji szónimájának másallhangról. 35. Jasszus ital. 36. Dicsó — tá-bent, keverve. 37. 3-vel hindu szent. 40a. 43-as pesti kávéház névvel. 42. Him állat. 44. Leg-kevesebb. 46. Eszmény, idegen tőbbes. 48. Azonos magánhangzó. 49. Vízsz. ritkaság, közkeletű idegen szóval. 51. Vízsz. csúnya felálló fokozata. 54. Nevek idegen nyelven. 55. Francia város (a=c). 57. Földragakó. 60. Vízsz. jó! — fanciúl. 65. Tagadó-szó. 67. Vízsz. Óris.

Mutasson példát gyermekeinek!

Gyermekei megérdemlik, hogy takarékoskodjék számukra. — Nyisson takarékbetétzámlát a Barclays Banknál, amely biztonságot nyújt Önnek. Több, mint 800 fiók a világ minden részében.

BARCLAYS BANK D.C.O.

Edward Goricki, tengerészhadnagy összeveszett a feleségével azon, hogyan kell egy sertéskarajt jól elkészíteni. Goricki asszony, szintén a tengerésznél teljesített szolgálatot és jelenleg a leszerelt katonákat gondozó hivatalban dolgozik, nem tudta elviselni, hogy a férje jobban tud főzni, mint ő és állandóan utasításokat ad neki főzés tekintetében. Legutóbb rovolvert rántott és férjét agyonlőtte.

(Time, Csikágó)

Angliában nagyon népszerűek a szürrealista viccek. Tessék egy mutatványpéldányt:

A Westminster egyik erősen megismerkedik egy himbalom egy szép galambkissasszonnyal. Magiáni és megszeretl a galamboknál is pillanatok múve. Az ifjú galambszerelemesek estig szeretik egymást, majd megbeszélik, hogy másnap reggel kilenc óra-akor ugyanezen a helyen fognak egymással találkozni.

Másnap galambúr pontosan megjelenik a randevún, csak a párja késik. A galamb állandóan nézegeti a karóráját. Már tíz óra van, tízenegy, végül a toronyóra háromnegyed tizenkettőt üt, amikor a legnagyobb lelkiyugalommal megjelenik a galambhölgy.

— Az Isten szerelmére, hol maradtál ilyen sokáig, már nagyon nyugtalan voltam?

— Olyan szép idő van, drágám — turbékolja mosolygva, — hát elhatároztam, hogy gyalog jövök.

(Picture Post)

A híres „Encyclopedia Britannica” első kiadása 1768-ban jelent meg és abban az „atom”-címszó négy sorral itézi el, míg a szereléről teljes öt oldalon át értekeznek.

Ugyanezen enciklopédia legújabb kiadásában a szerel című szó egyáltalában nem szerepel, míg az atom-problémával öt oldalon foglalkozik.

(Picture Post)

A népevelő értékesleten Csokonai Vitéz Mihály jubileumáról van szó. Egyikük azt mondja:

— En nem helyeselem, hogy ilyen nagy feneket kerítenek Csokonai ünneplésének. Végeredményben nem is volt igazi szocialista költő. És végeredményben nem is olyan nagy dolog, hogy megírta a „Nagyidai cigányok”-at.

De hiszen azt Arany János írta — jegyzi meg valaki.

— Akkor meg pláne minek ünnepeleljük?!...

(Borsszem Jankó)

Egy nő bekötött fejjel, súlyosan sérült állapotban állt be a rendőrségre.

— Feljelentést akarok tenni a férjem ellen — mondja. — Ejjel a férjem részegen jött haza és erőszakkal arra akart kényszeríteni, hogy meghallgassak egy hanglemezt, amelyet magával hozott. Mikor erre nem voltam hajlandó, fogta a hanglemezt és fejbevert vele.

— De kedves asszonyom, attól még nem szenvedhetett volna ilyen súlyos sérüléseket.

— Már hogyné, kapitány úr, hiszem az nem is volt hanglemez, hanem egy kanális tejeje.

(The New Yorker)

Egy mondatban

Rio de Janeiro legfényesebb szállodáját, a 12 emeletes Ritz hotelt tegnap tűz pusztította el, amelyben eddigi megállapítások szerint hat ember vesztette életét.

Csu En Lai kínai miniszterelnök Pakisztán pekingi nagykövetségén résztvevő pakisztáni függetlenség napján rendezett ünnepélyen és beszédében méltatta a két ország barátságát.

Az amerikai Chrysler autógyár 139 ezer alkalmazottjának szakszervezete elutasította a vállalat által felajánlott szerződést és most arról szavaz, hogy sztrájkba kezdjen-e.

Burma rizstermelése az idén újabb rekordot ért el és hivatalos megállapítás szerint az örült rizs kivitele az év végéig el fogja érni a 3 millió 600 ezer fontot.

Teheránban tegnap aláírták az Egyesült Államok és Perzsa barátsági szövetségét.

Az amerikai kereskedelmi minisztérium megállapításai szerint az amerikaiak tömegesen utaznak külföldre és becslés szerint az év végéig egymillió dollárt fognak elkölteni külföldön — az utazási irodák pedig azt jelentik, hogy már a jövő évi nyári idényre elkelt a hajójegyek 40 százaléka.

A szudáni parlament ma tárgyalja azt a javaslatot, hogy a választások alatt vonják ki az ország területéről az angol és egyiptomi csapatokat.

RUBIN

Bekla

angol és francia női ruhaszalon

JAFFA

299-es utca 6 szám (Bank Leumi mögött) Indig szabónai

Szolidaritás a háborús bűnösökkel

London, (STA). — Három évvel ezelőtt ötven német katonatiszt titokban megesküdt arra, hogy nem öltek egyetlen háborús bűnösöt sem szabadlábba nem helyezik. Ennek az ősz szeesükvésnek a tényét Borislav von Bienen ezredes leplezte le, akit nemrég elbocsátottak a német hadügyminisztériumtól, mert nyilvánosan bírálatot gyakorolt Németország felfegyverzésének tervéről. A News Chronicle, amely az érdekes hírt közli, azt is tudtul adja, hogy Von Bienen figyelmeztetett néhány őszszeesküvőt, akik a hadügyminisztérium szolgálatában állnak és egyenruhát akarnak ölteni, hogy Dömitz és és Raedler tengernagyokat még mindig „embertelen feltevések mellett” fogvatartják Spandauban. Az ezredes felteszi a kérdést, hogy „el kell-e ismernünk annak a megállapításnak az igazságos voltát, hogy a német flotta volt parancsnokai háborús bűnösök?” Eljött már az ideje annak, hogy a német nép újra nemzetnek érezze magát — jelentette ki Bienen.

A Kneszet új elnöksége

(Folyt. az 1-6 oldalról)

a második Kneszet eredményes munkáját.

Magam is abban a szerencsében részesülhettem, hogy mintegy másfél évig a második Kneszet tagjaként résztvehettem annak munkájában, vitáiban és határozataiban. A létének nyolcadik esztendőjébe lépő államharmadik parlamentjét megelőző választások során

nem maradtunk el más nemzetek mögött a különböző áramlatok és pártok közötti viták élességében és nem is sikerült mindig kiküszöbölni a választási harcokat kísérő rossz eszellemet.

Ennek ellenére is büszkélkedhetünk azzal, hogy a fiatal nemzet harmadszor választotta meg demokratikus képviselőit, a lakosság nyolcvan százaléka részvételével, a nemzet kisebbbéggek és az asszonyok közreműködésével, ami egyedülálló jelenség a Közelkeleten.

Sprinzákot elnökké választják

A megnyitó beszédet követően az államelnök felkérte azokat a képviselőket, akiknek nevéit a Kneszet titkára, M. Rosetti alfabetikus sorrendben egymásután egyenként olvashatja fel, mond-

Dalai Lára bátyja — politikai menekült

Tokio (UP). A legújabb politikai menekült, akinek Amerika menhelyt biztosított: a dalai lara bátyja. Tibet volt uralkodója és vallási vezetője ma a kommunista uralom által kinevezett láma fennhatósága alá tartozik. Kínában ugyan kifele nagy tisztelettel kezelik a dalai lámát, aki azonban bátyja szerint valójában fogoly. Az Egyesült Államok tókioi nagykövetsége tegnap nyújtotta át a beutazási engedélyt Tan-Tszi főpapnak, a dalai lara bátyjának.

Halál a jachton

New York, (AFP). Tegnap délután hihetetlen erejű hurrikán vonult végig Bermudán és óránként 170 kilométeres sebességgel közeledett az amerikai Georgia és Carolina államok felé. Az orkán hatalmas károkat okozott Bermudán.

New York városa tegnap végre fellélegzett a két napig tartó borzalmas szélvihar után, amely New Yorkban és a szomszédos államokban 42 halálos áldozatot követelt és 15 millió dolláros anyagi kárt okozott. New Yorkban a vihar alatt teljesen elakadt a forgalom. A több mint 100 kilométer sebességű szélvihar hatalmas esőt is hozott magával és Idlewild repülőtérén 300 milliméter esőt mértek 12 óra alatt, míg a La Guardia repülőtér nagy töhöz hasonlított. Az orkán halálos áldozatai között van Louis Sobel, az amerikai zsidó gyermeksegélyező egyesület elnöke és felesége, akik két év előtt mint a Hadassza delegátusai jártak Izraelben. A Sobel házaspár jachtján történt szabadságát és a vihar a szabad tengeren teljesen szétrombolta a jachtot.

Baloldali többség San-Marinóban

San Marino (UP). A világ legkisebb köztársaságában lefolyt választások nem hoztak változást az eddigi kormányzatban és továbbra is a szocialista-kommunista koalíció maradt többségben. A választók importja sem hozott többséget az ellenzéknek. Több, mint ötezer választó közül háromezer szavazott a két kormánypárt-ra. A választások nyugalomban folytak le, amint az a világ legöregebb köztársaságához illik. A san-marinoi köztársaság 1600 éve áll fenn.

Az elnök megállapította, hogy a választások nemcsak a pártkülönbséget, de a nemzeti egységet is demonstrálták és emlékeztette a képviselőket arra, hogy Izrael ereje nem a mennyiségben, hanem a minőségben van. Ezután a nemzetközi helyzetről beszélve, célzott az elnök a genfi konferencián szembenálló hatalmak között elért közlekedésre és kijelentette, hiszi, hogy

a háborús vezérválasztás meg fogja erősíteni a békekereső népek pozícióját, mint amilyen Izrael is.

A megválasztott még messze vagyunk — mondotta Ben-Cvi — de szilárd kiállásunk segíteni fog bennünket a jövőben, mint ahogyan segített a múltban is.

Az elnök végül egységre való felhívással fordult a képviselőkhez, emlékeztetve a pártokat, amelyek nem vennének részt a kormányzat felelősségében, hogy ők „Ötletsege ellenzékét” jelentik Izrael államában.

Ják utána a hűségfogadalom szövegét, amely a következőképpen hangzik:

„Hűséget fogadok Izrael államának és becsülettel teljesítem kötelességemet a Kneszetben.”

A Ház titkára ezután egyenként szólította a Kneszet tagjait, akik közül 116-an vannak jelen. A képviselők helyülről felállva külön-külön mondják: „Fogadom. Az arab képviselők arabul teszik le a hűségfogadalmat. Mikor a névsor végére érnek, az államelnök felkéri Mordecháj Nurok rabbit, a Ház korelnökét, folytassa le az ülést.

Nurok az elnöki emelvényen átveszi a kalapácsot az államelnöktől, aki a Ház tisztelgése közben elhagyja az üléstermet.

Nurok bejelenti, hogy a házelnök megválasztására beérkezett javaslatot Jakov S. Sapira képviselő fogja be-terjeszteni. Sapira József Sprinzákot javasolja. A képviselők egy emberként tartják fel karjukat a javaslat elfogadására jelöl. Csapán a hat kommunista képviselő tartózkodik a szavazástól. El-lenszavazás nincs. A Ház és a karzat meglepéssel veszi tudomásul a határozatot. A hangulat rendkívül emelkedett és ha nem köteleznék a jelenlévőket a Ház szigorú szabályai, bizonyára éljen-szében törne ki a közönség.

Nurok rabbi klasszikus szavakkal üdvözli Sprinzákot, akinek átadja az elnöki széklet.

A kormány lemondása

A népszerű Sprinzák megjelenése az elnöki emelvényen egyszerűen otthonos hangulatot hozott az ülésterembe. Sprinzák rövid beszédében közönte meg a Háznak az iránta megnyilvánult egyhangú bizalmat, majd az emelvényre szólította Mose Sárét miniszterelnököt, aki rövid bejelentést tett arról, hogy az előírásoknak megfelelően, a délelőtti órákban kormányával együtt benyújtotta lemondását az államelnöknek

és hogy a törvény értelmében az új kormány megválasztásáig a régi kormány ideiglenes minőségben továbbvezeti az ügyeket.

8 alelnököt választ a Kneszet

A Kneszet megnyitó ülésén napirendjének megfelelően, most a Ház elnökségének megválasztása következett. J. S. Sapira (Mápj) 8 alelnököt ajánlott. Willner a kommunista párt nevében 10 alelnököt javasolt, azzal az indoklással, hogy az ősz politikai pártok képviselve legyenek a testületben. Hárari (progresszív) kérte, hogy összesen 5 tagban állapítsák meg. Ichlov (klálonista) 5, Bader (Ché-rut) 6 alelnököt javasolt. A

megejtett szavazásnál 77 szavazattal 33 ellenében a Mápj által ajánlott 9 tagú házelnökségi indítványt fogadták el. Az elnökség tagjai: elnök József Sprinzák, alelnökök: J. Jesájahu (Mápj), Beba Idelson (Mápj), J. Grinberg (Mizrachi), Ben Eliezer (Chérut), B. Minz (P. A. J.) Ariáv (klál), Ch. Rubin (Mápj), Bár ehuda (Ach-dut Ávodá).

Ezután 23 tagú bizottságot választottak meg, mely-

Az egyiptomi hatalom széke — nem biztos ülhely

A „New York Times” Nasser uramáról

New-York (STA). — A New-York Times tegnapi számában Z. Sulzberger vezércikkben foglalkozik a jelenlegi egyiptomi kormányrendszerrel. A cikkíró megállapítja, hogy Egyiptom a forradalom után van, amely három évvel ezelőtt Faruk király elűzésével kezdődött, de senki sem tudja megfogalmazni ennek a rendszernek az ideológiáját, vagy megjelölni, hogy mi lesz a vége. Egyiptomot ma ingadozó katonai diktatura kormányozza és a fiatal tiszt-csoportjában már is jelentkeztek az ellentétek.

Nasser úgy beszél önmagáról, hogy „a forradalom viharában áll” és azt állítja, hogy „aki a viharban van kitéve, nehezen tudja megállapítani, hogy a távolban mi történik.” Nassernek csak katonai tén van annak érettségéről, hogy az egész életében a militarizmusban hittem.

Ennek megfelelően politikai támogatás is a hadseregtől kapja.

Sulzberger jóslatokba próbál bocsátkozni az egyiptomi kormány jövője tekintetében. Megállapítja, hogy a katonai junták nem képesek hosszú ideig kormányozni, anélkül, hogy ne le-

Kik akadályozza a cseh-jugoszláv barátkozást?

Prága (AFP). A csehszlovák kommunista párt főtitkára, J. Novotny, tegnap a párt hivatalos lapjában, a Rudé Právo-ban újabb kirohantást intézett azok ellen, akik még mindig rossz szemmel nézik Csehszlovákia és Jugoszlávia baráti kapcsolatának felújítását. A lap vezércikke szerint ezt a közlekedést „burzsuji elemek, reakciós csoportok, a nép ellenségei fékezik, de ezeknek a száma ugyanolyan arányban csökken, mint ahogy a szocializmus sikeresen halad előre”

Csehszlovákiaiban nyílt titok hogy a pártlap barátság-talan megjegyzései mindenek előtt Viliam Siroky miniszterelnökre és Antonin Zápotocky köztársasági elnökre vonatkoznak.

Néhány órával a vezércikk megjelenése után a csehszlovák kormány hivatalos nyilatkozatban közölte, hogy minden töle telhető meg fog tenni a csehszlovák-jugoszláv barátság helyreállítása érdekében. A nyilatkozat hangneme teljesen hasonlít Rákosi Mátyás múltbeli nyilatkozatához, azzal a különbséggel, hogy Csehszlovákia nem talál hivatalos bűnbakot, akit Beria és Péter Gábor partnereként felelőssé tett volna a két ország közötti viszony leromlásáért.

Szapir államtitkár külföldi tanulmány-útra megy

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). — Pinchasz Szapir pénzügyi államtitkár rövidesen elhagyja hivatalát és külföldi tanulmány-útra indul. Hírek szerint az egy évre tervezett távolléte nagyrészt Angliában fogja eltölteni. Helyettesítéséről még nem történt döntés.

nek feladata a 9 Kneszet-bizottság elnökelnek és tagjainak kijelölése. A jelölő-bizottság ma délelőtt 10 órakor ül össze. A Kneszet legközelebbi ülését a bizottság munkájának befejezése után állapítják meg. Minden valószínűség mellett szól, hogy az ülést még a mai nap folyamán megtartják.

A tegnapi megnyitó ülésről összesen 4 képviselő volt távol: Golda Méirson, Cipora Laszkov (Achdut Ávodá), dr. Hárál (klál) és Bejárano (klál).

Laszkov tábornok — helyettes vezérkari főnök

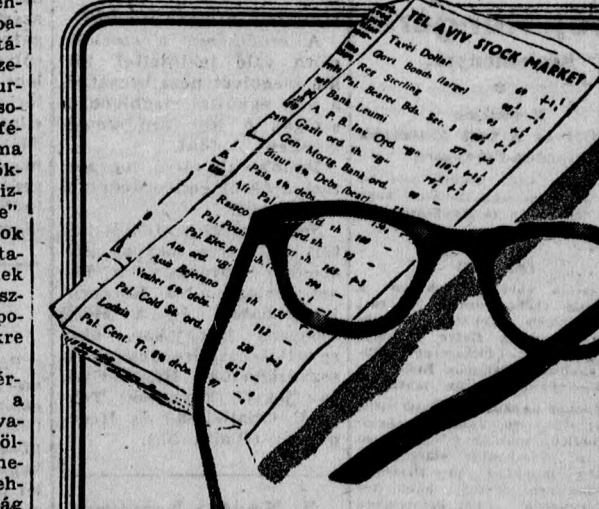
Tel-Aviv (Az Uj Kelet katonai tudósítójától). — A vezérkari főnök tegnap Cháim Laszkov tábornokot, a vezérkari főnök helyettesét, valamint a vezérkari főnökség kabintirodájának vezetőjévé nevezte ki.

Laszkov tábornok 1919-ben született. A „Hacoim” cserkészmozgalomban jeles sportoló volt, a haifai realgimnáziumban érettségizett. Cháim Laszkov 1934-ben csatlakozott a Hágánához, amelyben egy különleges alakulat parancsnoka volt. 1941-től 1946-ig az angol hadseregben szolgált és or-nagyi rangban szerelt le.

A felszabadító háború elején megszervezte az izraeli hadsereg első tiszti iskoláját, a háborúban pedig mint zászlóalj-parancsnok, résztvevett a „Náchson”-hadműveletben, a nyugati Gáill felszabadító hadműveleteiben és annak a dandárnak a parancsnoka volt, amely Názaretet elfoglalta. 1951-ig a vezérkar oktatásügyi osztályát vezette, majd a légi-haderő parancsnokává nevezték ki. 1953 közepén tájáz Cháim Laszkov tábornok angliai tanulmányútra utazott, ahol mostanáig az ox-fordi egyetemen tanult.

Növekvő német befolyás a Közelkeleten

London, (STA). A Daily Mail jelentése szerint Otto von Hönl, aki Ribbentrop külügyministersége idején a német külügyminisztérium arab osztályának vezetője volt, Szaudia királyának első tanácsadójává lett európai kérdésekben. Szaud király a lap szerint olyan embert akart tanácsadójaként, akire támaszkodhat a török-iráki szerződés megbuktatására irányuló törekvéseiben. Von Hönl kinevezése Németország közelkeleti politikájának győzelmét jelenti, mert Németország a háború befejezése óta igyekszik vissza szerezni befolyását a Közelkeleten azzal, hogy katonai és politikai tanácsadókat helyez el ezen a területen. Ennek a politikának máris jelentős sikere van Egyiptomban, Szíriában, Jémenben, Szaudiában és Abessziniában — állapítja meg a lap.

Nem kell pénzügyi szakértőnek lennie

ahhoz, hogy megtakarított pénzt érték-papírba fektesse. A mi szakértőink alaposan ismerik a piacot és szemmel tartják minden változását. — Gazdag tapasztalataik az Ön rendelkezésére állnak.

Tanácskönyvek a lakóhelyéhez legközelebb eső fiókunk vezetőjével.

BANK LEUMI
LE-ISRAEL B.M.